Jøtul F 100

Jøtul F 100

NO/DK	- Monterings- og bruksanvisning	2
SE	- Monterings- och bruksanvisning	9
GB	- Installation and Operating Instructions	15
FR	- Manuel d'installation et d'utilisation	21
ES	- Instrucciones para instalación	28
IT	- Manuale di installazione ed uso	35
DE	- Montage- und Bedienungsanleitung	42
NL	- Installatie- en montagehandleiding	49
	Figures/Pictures	56

JØTUL

Monterings- og bruksanvisningen må oppbevares under hele produktets levetid. These instructions must be kept for future references. Wir empfehlen Ihnen, die Montage- und Bedienungsanleitung für spätere Zwecke sorgfältig aufzubewahren. Ce document doit être conservé pendant toute la vie de l'appareil.

NORGE / DANMARK

Innhold

1.0 Forhold til myndighetene 2

2.0 Tekniske data 2

3.0 Sikkerhetsregler 3

4.0 Installasjon 3

5.0 Bruk 5

6.0 Vedlikehold 6

7.0 Service 7

8.0 Årsaker til drifts-forstyrrelser - feilsøking 7

9.0 Tilleggsutstyr 7

Sjekkliste 8

Figurer 56

SINTEF

Norges brannteknikske laboratorium as (NBL)
7465 Trondheim

PRODUKTDOKUMENTASJON: SINTEF 045-097

FOR LUFTFORURENSNING OG BRANNTEKNISK SIKKERHET

Med henvisning til Plan- og bygningsloven revidert 1997-06-13 med Teknisk forskrift og tilhørende Veiledning av 1997-01-22 bekrefter Norges brannteknikske laboratorium as, med grunnlag i prøvingsrapporter og vurderinger, at angitt produkt imøtekommer norske myndigheters krav til begrenset luftforurensning og brannteknisk sikkerhet.

Søker og produktansvarlig:	Jøtul ASA, Postboks 1411, 1602 Fredrikstad.
Produsent:	Jøtul ASA, Postboks 1411, 1602 Fredrikstad.
Produktnavn:	Jøtul F 100.
Produkttype:	Frittstående, lukket ildsted av støpejern.
Beskrivelse:	Lukket ildsted med støpejerns brennkammer. Enkel dør med stort glassvindu. Topp- og bakuttak for røkrør ø 125 mm. Vekt ca. 90 kg.
Bruksområde:	Ildsted fyrt med ved, maks lengde 40 cm. Oppstilling mot forskriftsmessig brannmur med avstand ≥ 100 mm til side og ≥ 40 mm bak, mot vegg av brennbart materiale med avstand ≥ 400 mm til side og ≥ 200 mm bak.
Vurderingsgrunnlag:	Rapport: 102040.04 A (sikkerhet) av 2001-03-09 og 102040.04 B (miljø) av 201-02-21 begge fra Norges brannteknikske laboratorium as. Tegningsunderlag: Nr. 3-2598, rev. U01 av 2001-01-29 fra Jøtul ASA.
Prøvingsresultater:	Tilfredsstiller kravene til partikkelutslipp i henhold til NS 3059 klasse II. Tilfredsstiller norske krav til brannsikkerhet når monterings- og bruksanvisning med NBL's stempel blir fulgt. (Anvisningen med kopi av dette dokumentet skal følge ildstedet og være tilgjengelig for montør, bruker og kontrollerende myndighet / feier).
Merking:	Produktet skal merkes med SINTEF 045-097, også med produktnavn/modell, produsent, produksjonsinformasjon/sporbarhet og produktansvarlig. Merkingen skal være lett synlig.
Tilvirknings-kontroll:	Produktdokumentasjonens gyldighet er betinget av at det opprettes avtale om tilvirkningskontroll med NBL eller annet inspeksjonsorgan som NBL aksepterer. Kontrollen skal sikre produktets samsvar med vurderingsgrunnlaget.
Gyldighetstid:	**Inntil videre, men ikke lenger enn til 2006-04-06.** Fornyelse utstedes på grunnlag av skriftlig søknad. Oppsigelse ved innehaver skal være skriftlig og med 6 mnd. varsel. NBL kan tilbakekalle en produktdokumentasjon ved misligheter eller misbruk, når skriftlig pålegg om endring ikke blir tatt til følge.

Trondheim, 2001-04-06.

Svein Blade
gruppeleder

Øyvin Brandt
forsker

1.0 Forhold til myndighetene

Installasjonen av et ildsted må være i henhold til det enkelte lands lover og regler.
Alle lokale forordninger, inklusive de som henviser til nasjonale og europeiske standarder, skal overholdes ved installasjonen av produktet.

Monterings-, installasjons- og bruksanvisninger er vedlagt produktet. Installasjonen kan først tas i bruk etter at den er kontrollert av kvalifisert kontrollør.

Et typeskilt av varmebestandig materiale er plassert på skjermplaten på produktets bakside. Det inneholder informasjon om identifikasjon og dokumentasjon av produktet.

2.0 Tekniske data

Materiale:	Støpejern
Overflatebehandling:	Emalje eller sort lakk
Type brensel:	Ved
Maks. vedlengde:	40 cm
Effektområde:	2,7-7,5 kW
Røykuttak:	Topp, bak
Røykrørsdimensjon:	
- innvendig:	Ø125 mm/123 cm² tverrsnitt
- utvendig:	Ø 150mm 177 cm² tverrsnitt
Vekt ca:	97 kg
Tilleggsutstyr:	Emaljert gulvplate, lange bein
Produktmål, avstander:	Se **fig. 1**

Tekniske data i h.h.t. EN 13240

Nominell varmeavgivelse:	5,5 kW
Røykgass massestrøm:	5,0 g/sek
Anbefalt skorsteinstrekk:	12 Pa
Virkningsgrad:	78%
CO emisjon (13% O_2):	0,18%
Røykgasstemperatur:	298° C
Driftsform:	Intermitterende

3.0 Sikkerhetsregler

3.1 Brannforebyggende tiltak

Enhver bruk av ildstedet kan representere en viss fare. Ta derfor hensyn til følgende anvisninger:

- Sørg for at møbler og annet brennbart materiale ikke kommer for nær ildstedet.
- La ilden brenne ut. Slukk den aldri med vann
- Ildstedet blir varmt under fyring, og kan forårsake forbrenning hvis det berøres.
- Aske må plasseres forsvarlig utendørs, eller tømmes der dette ikke medfører brannfare.

3.2 Lufttilførsel

Advarsel! Man må forsikre seg om at det er nok tilførsel av uteluft til det rommet hvor ildstedet blir installert.
Pass på at luftventiler i rommet hvor ildstedet er plassert, ikke er blokkerte!

Utilstrekkelig luft-tilførsel kan forårsake at røykgasser kommer ut i rommet. Dette er meget farlig! Symptomer på dette kan være røyklukt, tretthet, kvalme og uvelhet.

Mekanisk avtrekk bør ikke brukes i et rom med ildsted. Dette kan skape undertrykk og kan trekke giftige gasser inn i rommet.

4.0 Installasjon

NB! Kontroller at ildstedet er fri for skader før installasjonen begynner.
Produktet er tungt! Sørg for hjelp når det skal settes opp og monteres.

4.1 Montering før installasjon

- Produktet leveres i ett kolli, hvor røykstuss, askeleppe og knott til dørslå må monteres.
- Når du har pakket ut produktet, ta ut alle løse deler. Kontroller at produktet ikke har synlige skader, og at betjeningshåndtakene virker.

NB. Topplaten ligger løst på produktet, og skal ikke festes.

Bakmontert røykrør:

Dersom røykrøret skal bakmonteres, gjøres følgende:

1. Løft av topplaten.
2. Klipp ut hull for røykrøret i skjermplaten bak **(fig. 3)**.
3. Skru ut de 2 skruene fra undersiden av topplaten som holder røykstussen på plass **(fig. 4A)**.
4. Skru ut fra innsiden de to skruene som holder dekslet for bakuttaket. (Hold i dekslet når siste skruen fjernes) **(fig. 5A).**
5. Bytt plass på deksel og røykstuss.
6. Sett topplaten tilbake på plass.
7. Installer askeleppen ved å hekte den på foran rett under døren.
8. Skru dørknotten på håndtaket. (Den hvite skiven skal plasseres mellom vrider og knott.)
9. Trekk beskyttelsespapiret av den medfølgende pakningen og fest den ytterst på røykrøret.
10. Sett røykrøret på plass innvendig i røykstussen.

NB! Det er viktig at sammenføyningene/røykrørene er helt tette. Luftlekkasjer kan ødelegge funksjonen.

Toppmontert røykrør:

Dersom røykrøret skal toppmonteres, gjøres følgende:

1. Fest røykstussen på topplaten med de to skruene. **Fig. 4-A.**
2. Installer askeleppen ved å hekte den på foran rett under døren.
3. Skru dørknotten på håndtaket. (Den hvite skiven skal plasseres mellom vrider og knott.)

4.2 Gulv

Fundamentering

Man må forsikre seg om at gulvet er dimensjonert for ildstedet. Se **«2.0 Tekniske data»** for angivelse av vekt.

NORGE / DANMARK

Krav til beskyttelse av tregulv

Skal ildstedet anbringes på tregulv, må gulvet under og foran ildstedet, dekkes av en plate av metall eller annet egnet ikke-brennbart materiale. Anbefalt tykkelse min. 0,9 mm.
Eventuelt gulvbelegg av brennbart materiale, slik som linoleum, tepper etc. må fjernes under gulvplaten.

Krav til beskyttelse av brennbart gulv foran ildstedet

Forplaten må være i henhold til nasjonale lover og regler.
Kontakt dine lokale bygningsmyndigheter angående restriksjoner og installasjonskrav.

4.3 Vegg

Avstand til vegg av brennbart materiale

Ildstedet er tillatt brukt med uisolert røykrør med de avstander til vegg av brennbart materiale som vist i **fig. 1**.

Avstand til brennbar vegg beskyttet av brannmur - se fig. 1

Krav til brannmur
Brannmuren skal være minimum **100 mm tykk** og være utført i teglstein, betongstein eller lettbetong. Andre materialer og konstruksjoner med tilfredsstillende dokumentasjon kan også benyttes, f.eks. Jøtul Brannpanel.

4.4 Tak

Det må være en avstand på minimum 1200 mm til brennbart tak over ildstedet.

4.5 Skorstein og røykrør

- Ildstedet kan tilknyttes skorstein og røykrør godkjent for fastbrenselfyrt ildsted med røykgasstemperatur som angitt i **«2.0 Tekniske data»**.
- Skorsteinstverrsnittet må minimum være lik røykrørstverssnitt. Bruk gjerne **«2.0 Tekniske data»** ved beregning av riktig skorsteinstverrsnitt.
- Flere ildsteder kan tilknyttes samme pipeløp dersom skorsteinstverrsnittet er tilstrekkelig.
- Tilslutning til skorstein må utføres i henhold til skorsteinsleverandørenes monteringsanvisninger.
- Før det tas hull i skorsteinen, bør ildstedet prøveoppstilles for riktig avmerking for plassering av ildsted og hull i skorsteinen. Se **fig. 1** for minimumsmål.
- Se til at røykrøret får stigning hele veien frem til skorsteinen.
- Bruk røykrørsbend med feieluke for å sikre feiemulighet.

Vær obs på at det er særdeles viktig at tilslutninger har en viss fleksibilitet. Dette for å forhindre at bevegelser i installasjonen fører til sprekkdannelser. **NB! En korrekt og tett tilslutning er meget viktig for produktets funksjon.**

Trekken i skorsteinen bør ikke overstige 2,5 mm H_2O (25 Pa) under bruk. Ved for høy trekk kan man installere og betjene et røykrørsspjeld for å regulere ned trekken.

Ved brann i skorsteinen:

- Steng alle luker og ventiler.
- Hold ileggsdøren lukket.
- Kontroller loft og kjeller for røykutvikling.
- Ring brannvesenet.
- Før ildstedet kan taes i bruk etter en brann eller et branntilløp, må det være kontrollert og funnet i orden av fagkyndig personell.

4.6 Kontroll av funksjoner (fig. 2A+2B)

Når produktet er oppstilt, kontroller alltid betjeningshåndtakene. Disse skal bevege seg lett, og virke tilfredsstillende.

Jøtul F 100 er utstyrt med følgende betjeningsmulighet:

Luftventil:	**fig. 2A**
Opptenningsventil**:**	**fig. 2B**
Mot venstre:	Stengt
Mot høyre:	Åpen

5.0 Bruk

5.1 Valg av brensel

Bruk alltid kvalitetsved. Det gir det beste resultatet, annet brensel vil kunne skade ildstedet.

5.2 Jøtuls definisjon av kvalitetsved

Med kvalitetsved menes det meste av kjent trevirke som bjørk, gran og furu.

God kvalitetsved bør være tørket slik at vanninnholdet er på maks. 20%.
For å oppnå dette, bør veden hugges senest på ettervinteren. Den kløyves og stables på en slik måte at den blir luftet. Stablene må overdekkes for ikke å trekke for store mengder regnvann. Veden bør tas inn tidlig høst, og stables/lagres for bruk kommende vinter.

Energimengden i 1 kg ved varierer lite. På den annen side varierer egenvekten hos de ulike typene ved relativt mye. Dette innebærer at energimengden (kWh) i en bestemt volummengde, f.eks. gran, er mindre enn i den samme volummengden av eik som har høyere egenvekt.

Energimengden til 1 kg kvalitetsved er ca. 3,8 kWh. 1 kg helt tørr ved (0% fuktighet) gir ca. 5 kWh, mens ved med en fuktighetsgrad på 60% bare gir ca.1,5 kWh/kg.

Konsekvens av å bruke fuktig ved kan bli:
- Dannelse av sot/tjære på glass, i ildstedet og i skorsteinen.
- Ildstedet vil gi lite varme.
- Det kan gi risiko for skorsteinsbrann som følge av oppbygging av sot i ildsted, røykrør og skorstein.
- Bålet kan slukne.

Vær spesielt nøye med aldri å fyre med følgende materialer:
- Husholdningsavfall, plastposer o.l.
- Malt eller impregnert trevirke (som er meget giftig)
- Spon- og laminerte plater
- Rekved (drivved)

Dette kan skade produktet, og er forurensende.

NB! Bruk aldri væsker som bensin, parafin, rødsprit e.l. til opptenning. Du kan skade både deg selv og produktet.

5.3 Vedlengde og mengde

Maks. vedlengde er **40 cm**. Jøtul F 100 har med sin virkningsgrad en nominell varmeavgivelse på **5,5** kW. Dette tilsvarer et forbruk av ca. **1,8** kg kvalitetsved pr. time.

Jøtul F 100 er et produkt som ved hjelp av ekstra tilførsel av luft sørger for en etterbrenning av skadelige gasser og partikler. Det er viktig at systemet blir brukt riktig.

Viktig for en god forbrenning er også at veden er passe stor. Størrelsen på veden bør være:

Opptenningsved (finkløvd ved):
Lengde: 20 - 40 cm
Diameter: 2 - 5 cm
Mengde pr. opptenning: 6-8 stk.

Ved (kløvd ved):
Lengde: 40 cm
Diameter: Ca. 8 cm
Påfyllingsintervall: Ca hvert 60 minutt
Ileggsstørrelse: 1,8 kg
Mengde pr. ilegg: 2 stk.

5.4 Første gangs oppfyring (se fig. 6)

- Tenn opp slik som beskrevet under **«5.5 Daglig bruk»**.
- Fyr friskt et par timer og luft ut eventuell røyk og lukt fra produktet.
- Gjenta ovenstående et par ganger.

NB! Lukt under innfyring.
Lakkerte produkter: Under første gangs oppfyring kan ildstedet gi fra seg en irriterende gass som kan lukte noe. Gassen er ikke giftig, men det bør foretas en skikkelig utlufting av rommet. Fyr med god trekk til samtlige gasser har brent ut - til hverken røyk eller lukt merkes mer.
Emaljerte produkter: De første gangene et nytt ildsted brukes, kan det danne seg kondensvann på overflaten. Dette må tørkes bort for å unngå at det dannes varige flekker når overflaten blir varm.

5.5 Daglig bruk

Produktet er beregnet for intermitterende forbrenning. Med intermitterende forbrenning menes her vanlig bruk av et ilsted. Dvs. at hvert ilegg bør brenne ned til glør før det legges på ny ved.

Opptenning

- Åpne ventilene helt ved å skyve disse mot høyre (fig. 2A +2B).
- Legg to halvstore trestykker ut/inn på hver sin side i peisbunnen.
- Krøll litt avispapir (evt. never fra bjørkeved) mellom disse, legg litt finkløvd ved på kryss og tvers, og tenn opp. Øk størrelsen etterhvert. **Se fig. 6.**
- La døren stå på gløtt helt til veden tar fyr. Døren og opptenningsventilen stenges når veden har antent skikkelig og brenner godt.
- Kontroller at etterbrenning (sekundærforbrenning) starter. Dette sees best ved å kontrollere at gule stikkflammer brenner under hvelvet.
- Deretter regulerer du forbrenningen til ønsket varmeavgivelse ved hjelp av luftventilen **(Fig. 2 A)**. (Bruk en hanske e.l., da betjeningshåndtaket blir varmt.)

Nominell varmeavgivelse oppnås ved ca. 75 % åpning av luftventilen (Fig. 2A).

5.6 Påfylling av ved

1. Hvert ilegg bør brenne ned til glør før det legges på ny ved. Åpne døren på gløtt og la undertrykket i ildstedet utjevne seg, før døren åpnes helt.
2. Legg i veden og sett luftventilen i helt åpen stilling i noen minutter til veden har tatt godt fyr.
3. Luftventilen **(fig. 2A)** reguleres evt. ned igjen når veden har antent skikkelig og brenner godt. Kontroller at etterbrenning (sekundærforbrenning) starter. Dette sees best ved å kontrollere at gule stikkflammer brenner under hvelvet.

NB! Advarsel mot overfyring: Ildstedet må aldri overfyres.
Med overfyring forstås et for stort ilegg av ved, og/eller for mye lufttilførsel, slik at varmeutviklingen blir for kraftig. Et sikkert tegn på overfyring er at produktet får glødende punkter. Reduser da ventilinnstillingene øyeblikkelig.

Ved mistanke om for høyt/dårlig trekk i skorsteinen, må det søkes fagkyndig hjelp for utbedring. Se også **«2.0 Tekniske data»** *og* **«4.5 Skorstein og røykrør»** *for informasjon.*

- Dersom det oppstår eller er fare for skorsteinsbrann, skal ildstedets ventiler og spjeld stenges.
- Tilkall om nødvendig brannvesenet for å slukke.
- Etter en skorsteinsbrann skal skorsteinen alltid kontrolleres av feiervesenet.

5.7 Bruk av ildstedet ved overgang vinter-vår, negativ røyktrekk eller ved vanskelige vindforhold

I en overgangstid med plutselige temperaturstigninger, negativ røyktrekk eller ved vanskelige vindforhold, kan det forekomme forstyrrelser i skorsteinstrekken slik at røykgassene ikke blir trukket ut.
Det bør da fyres med mindre ved og med større åpning på luftventilene, slik at veden brenner friskere og raskere. På den måten vil trekken i skorsteinen bli opprettholdt.
For å unngå opphoping av aske bør den fjernes oftere enn vanlig. Se **«6.2. Fjerning av aske».**

6.0 Vedlikehold

6.1 Rengjøring av glass

Jøtul F 100 er utstyrt med luftspyling av glasset. Via luftventilen suges luft inn i overkant av ildstedet og spyles nedover langs innsiden av glasset og reduserer avsetningen av sotbelegg.

Det vil allikevel alltid dannes noe sot på glasset, men mengden vil være avhengig av de stedlige forhold og regulering av luftventilen. Mesteparten av sotbelegget vil normalt bli brent av når luftventilen blir regulert opp til maks., og det fyres friskt i ildstedet.

Et godt råd! Ved vanlig rengjøring - fukt et kjøkkenpapir med varmt vann og ta på litt aske fra brennkammeret. Gni over glasset og vask deretter med rent vann. Tørk godt. Dersom det er behov for å rengjøre glasset grundigere, er en glassrens å anbefale (følg bruksanvisningen på flasken).

6.2 Fjerning av aske (fig. 7)

- Åpne fyrristen.
- Løft ut askeskuffen.
- Legg risten forsiktig ned.
- La gjerne noe aske bli liggende igjen som et beskyttende lag mot ildstedbunnen.

Se forøvrig beskrivelse av hvordan håndtere aske under: **«3.0 Sikkerhetsregler».**

6.3 Rensing og sotfjerning i produktet

Under fyring vil det kunne danne seg et sotbelegg på innsiden av ildstedets varmeflater. Sot har en god isolerende effekt, og vil derfor redusere ildstedets varmeavgivelse. Dersom sotbelegg oppstår under bruk av produktet, vil dette kunne avhjelpes ved bruk av en sotrens.
For å forhindre at det danner seg vann og tjærebelegg i ildstedet, bør det fyres kraftig med regelmessige mellomrom for å tørke opp belegget. En årlig rengjøring innvendig vil være nødvendig for å få maksimalt varmeutbytte av produktet. Foreta dette gjerne i forbindelse med feiing av skorstein og skorsteinsrør.

6.4 Feiing av røykrør til skorstein

Ved bakmontert røykrør løftes topplaten av, og røret børstes gjennom toppen.
Ved toppmontert røykrør kan produktet feies gjennom røykrørets feieluke, ellers så må hvelvet tas ned. Dette gjøres ved å løfte det litt fram og til siden, og kante det ned. La hvelvet gjerne ligge på bunnplaten til rengjøringen er gjort.

6.5 Kontroll av ildstedet

Jøtul anbefaler at du selv kontrollerer ditt ildsted nøye etter at feiing/rengjøring er gjennomført. Kontroller alle synlige overflater for sprekker.
Se også til at alle sammenføyninger er tette, og at pakninger i dør og topplate ligger riktig. Pakninger som er slitte eller deformerte bør byttes ut.
Rens pakningssporet godt, påfør keramisk lim (fås kjøpt hos din lokale Jøtul forhandler), og press pakningen godt på plass. Etter kort tid er sammenføyningen tørr.

6.6 Utvendig vedlikehold

Lakkerte produkter vil etter noen års bruk kunne endre farge. Overflaten bør pusses og børstes fri for løse partikler før ny Jøtul ovnslakk påføres.
Emaljerte produkter skal kun tørkes med en tørr klut. Bruk ikke vann og såpe. Eventuelle flekker fjernes med et rensemiddel (Stekeovnsrens e.l.).

7.0 Service

Advarsel! Enhver ikke autorisert endring av produktet er ulovlig!
Det må kun brukes originale reservedeler!

7.1 Utskifting av hvelv - fyrbunn - brennplater

- Fjern askelisten
- Hvelvet, som hviler på brennplatene, løftes fram og til siden - og kantes ned og ut av døren. (*Er produktet bakmontert, kan evt. topplaten løftes av, og hvelvet tas ut gjennom toppen.)*
- Løft fyrbunnen opp og kant den ut.
- Fjern brennplatene

Ved tilbakemontering følges samme prosedyre i omvendt rekkefølge.

8.0 Årsaker til drifts-forstyrrelser - feilsøking

Dårlig trekk

- Sjekk skorsteinens lengde slik at den dekker kravene i nasjonale lover og regler. *Se også* **«2.0 Tekniske data»** *og* **«4.5 Skorstein og røykrør»** *for informasjon.*
- Kontroller at min. tverrsnitt på skorsteinen er i henhold til **«2.0 Tekniske data»**
- Se til at det ikke er noe som hindrer røykgassene å slippe ut: Grener, trær etc.

Ilden dør ut etter en tid

- Kontroller at veden er tørr nok
- Sjekk om det er undertrykk i huset; steng mekaniske vifter og åpne et vindu i nærheten av peisen.
- Sjekk at luftventilen er åpen.
- Se til at røykuttaket ikke er tett av sot

Hvis det dannes unormalt mye sot på glasset

Det vil alltid dannes noe sot på glasset, men mengden vil være avhengig av:

- Fuktigheten i brenselet
- De stedlige trekkforhold
- Regulering av luftventilen.

Mesteparten av sotbelegget vil normalt bli brent av når luftventilen blir regulert opp til maksimum, og det fyres friskt i ildstedet. *Se også* **«6.1 Rengjøring av glass - et godt råd».**

9.0 Tilleggsutstyr

Gulvplate

Til Jøtul F 100 kan vi levere en dekorativ gulvplate i blåsort emalje.
Størrelse: 630 x 759 x 17 mm.

Lange bein

Ønsker man å ha et høyere ildsted, er det mulig å montere lengre bein på ildstedet. Høyde 215 mm.

Ekstra skjermplate - kat. nr. 350743

Monteres ovnen med ekstra skjermplate, kan minimum avstand til vegg i bakkant være **100 mm**.

Sjekkliste og bekreftelse på utført kontroll av ildstedsmontering

Eiendommens adresse		Gnr.	Bnr.	Tlf.
Eiers navn	Adresse		Postnr.	Sted
Montørens navn	Adresse		Postnr.	Sted
Ildsteds betegnelse	Effekt i kW		Brenselstype	
Skorsteinstype (eks. tegl, element eller stålskorstein)		Dimensjon i cm²	Ant. ilsteder på skorsteinen	
Installasjonen kontrollert av	Adresse		Postnr.	Sted
Kvalifikasjoner				

Følgende er kontrollert av montør under installasjonen:

	OK	Ikke OK
Er ildstedet montert etter monteringsanvisningen?	☐	☐
Er avstand til brannmur kontrollert?	☐	☐
Er avstand til brennbart materiale kontrollert?	☐	☐
Er avstand til tak kontrollert?	☐	☐
Er underlagsplate samt forplate montert?	☐	☐
Tåler gulvet vekten av ildstedet med omramming?	☐	☐
Er ildstedet sikret tilstrekkelig tilførsel av forbrenningsluft?	☐	☐
Er røykrøret montert etter skorsteinsprodusentens anvisninger?	☐	☐
Er skorsteinen egnet for tilkobling av det aktuelle ildstedet?	☐	☐

Installert: _____ _____ _____

Sted Dato: Montørens signatur

Kontrollerklæring:

Installasjoner er kontrollert ved hjelp av:

Utfylte sjekkliste? ☐

Visuell kontroll og prøvefyring av ildstedet? ☐

Visuell kontroll og prøvefyring av brenner for flytende brensel? ☐

Installasjoner er kontrollert og funnet i orden:

_____ _____ _____

Sted Dato Kontrollørens signatur

Forutsetningen for at ildstedet kan taes i bruk, er at det finnes en bekreftelse på kontroll av installasjonen i følge norsk regelverk. Dette vil også være avgjørende for Jøtuls garanti for produktet at slik bekreftelse finnes. Sørg for at denne side blir utfylt og at en kopi sendes til kommunens feiervesen samt ta godt vare på originalen da denne er et verdipapir for boligen.

Innehåll

1.0 Myndigheternas bestämmelser 9

2.0 Teknisk specifikation 9

3.0 Säkerhetsregler 10

4.0 Installation 10

5.0 Bruk 12

6.0 Underhåll 13

7.0 Service 14

8.0 Driftsstörningar – felsökning 14

9.0 Tilläggsutrustning 14

Figurhänvisningar 56

1.0 Myndigheternas bestämmelser

Installation av en eldstad måste ske i enlighet med varje lands gällande bestämmelser. **Samtliga lokala regler, inklusive de som gäller landsstandard och europeisk standard, måste följas när produkten installeras.**

Monterings-, installations- och bruksanvisningar är bifogade produkten. Produkten får inte användas förrän installationen har godkänts av sotningsväsendet på orten.

En skylt av värmebeständigt material finns placerad på skärmplåten på produktens baksida. Den innehåller uppgifter om itentifikation och dokumentation av produktet.

2.0 Teknisk specifikation

Material:	Gjutjärn
Ytbehandling:	Svart lack eller blåsvart emalj
Bränsletyp:	Ved
Max. vedlängd:	40 cm
Effektområde:	2,7-7,5 kW
Rökuttag:	Topp och bak
Rökrörsdimension:	
- invändigt :	Ø 125 mm/123 cm² tversnitt
- utvändigt:	Ø 150mm/177 cm² tverrsnitt
Vikt, ca.:	97 kg
Tillbehör:	Extra konvektionsplåt, långa ben
Produktmått, avstånd:	Se **fig. 1**

Tekniska data för Jøtul F 100 enligt EN 13240

Nominell värmeeffekt:	5,5 kW
Rökgasström:	5,0 g/sek
Rekommanderad skorstensdrag:	12 Pa
Verkningsgrad:	78%
CO emision (13% O_2):	0,18%
Rökgastemperatur:	298° C
Driftsform:	Intermitterande

SVERIGE

3.0 Säkerhetsregler

3.1 Brandförebyggande åtgärder

Allt användande av en eldstad kan innebära en viss fara. Beakta därför alltid följande anvisningar:

- Se till att möbler och annat brännbart material inte placeras för nära eldstaden.
- Låt alltid elden brinna ut. Försök aldrig att släcka med t.ex. vatten.
- Eldstadens yta blir varm när den används; all beröring kan därför förorsaka brännskador.
- Aska måste placeras på ett försvarligt sätt utomhus, eller tömmas på en plats där brandfara ej kan uppstå.

3.2 Lufttillförsel

Varning! Man måste se till att tillräcklig ventilation finns i det utrymme där produkten installeras.
Kontrollera att alla luftkanaler i det rum där eldstaden är placerad *inte* är blockerade. Kontrollera även att det är tillräckligt lufttillförsel till rummet.

Otilräcklig ventilation kan orsaka att rökgaser kommer inn i rummet. Dette kan i sin tur leda till trötthet och illamående och kan vara farligt.

Mekaniskt drag bör inte användas i ett rum med eldstad. Detta kan skapa undertryck och kan dra giftiga gaser in i rummet.

4.0 Installation

Viktigt! Kontrollera att eldstaden är fri från alla eventuella transportskador innan installationen påbörjas.
Produkten är tung! Se till att hjälp finns att tillgå när den ska installeras!

4.1 Montering innan installation

- Produkten levereras i ett kolli, där rökstos, askläpp och knopp till handtag måste monteras.
- När produkten är uppackad, ta ut alla lösa delar. Kontrollera att produkten inte har synliga skador och att dragreglaget fungerar tillfredsställande och kan betjänas utan motstånd.

OBS. Topplattan skall ligga löst monterad på produkten.

Bakmonterat rökrör

Om rökröret skall bakmonteras, följ nedanstående punkter:

1. Lyft av topplattan.
2. Klipp upp hål för rökröret i konvektionsplåten bak **(fig. 3)**.
3. Skruva ut de 2 skruvarna från undersidan av topplattan som håller rökstosen på plats **(fig. 4A)**.
4. Skruva från insidan ut de 2 skruvarna som håller täckplattan i bakstycket. (Håll i täckplattan när sista skruven tas bort) **(fig. 5A)**.
5. Byt plats på täckplattan och rökstosen.
6. Lägg tillbaka topplattan.
7. Montera askläppen genom att haka på den rakt nedanför dörren.
8. Skruva på dörrknoppen på handtaget. (Den vita packningen skall placeras mellan knoppen och vredet.)
9. Drag bort skyddspappret på den medföljande packningen och fäst den runt rökröret.
10. Montera rökröret invändigt i rökstosen.

OBS! Det är viktigt att anslutningarna blir helt täta. Tjuvdrag kan ödelägga eldstadens funktion.

Toppmonterat rökrör

Om rökröret skall toppmonteras, följ nedanstående punkter:

1. Sätt fast rökstosen på topplattan med de två skruvarna. **Fig. 4-A.**
2. Montera askläppen genom att haka på den rakt nedanför dörren.
3. Skruva på dörrknoppen på handtaget. (Den vita packningen skall placeras mellan knoppen och vredet.)

4.2 Golv

Bärande underlag

Kontrollera att träbjälklaget har tillräcklig bärighet för kamin och skorsten. Se **«2.0 Teknisk specifikation»** för eldstadens vikt.

Krav för skydd av trägolv

Om eldstaden placeras på trägolv, måste golvet under och framför eldstaden samt vid vardera sidan, täckas med en plåt av metall eller annet passande obrännbart material. Rekommanderad tjocklek min. 0.9 mm.
Det får inte finnas matta eller linoleum under golvplåten.

Krav för skydd av brännbart golv framför eldstaden

Golvplåten måste uppfylla kraven enligt nationala lagar och föreskrifter.
4.2.1 **För Sverige:** Hela golvet under eldstaden samt minimum **300 mm** framför eldstaden och **100 mm** vid vardera sidan måste täckas.
4.2.2 **För Finland:** Hela golvet under eldstaden samt minimum **400 mm** framför eldstaden och **100 mm** vid vardera sidan måste täckas.

4.3 Vägg

Avstånd till vägg av brännbart material

Eldstaden kan användas med ett oisolerat rökrör om avståndet är tillräckligt till väggar av antändbart material, enligt **fig. 1**.

Jøtul F 100 är godkänd att ansluta till en rökkanal typgodkänd för min. 350°C.

Avstånd till vägg skyddad av brandvägg - se fig. 1

Krav på brandvägg
Brandmuren skall vara minst **100 mm** djup och vara gjord i tegelsten, betongsten eller lättbetong.
Även andra typer av ej brännbart material och konstruktioner med tillfredsställande dokumentation kan användas. Konsultera sotare på orten innan beslut om brandvägg tas.

4.4 Tak

Det måste vara minimum **1200 mm** till brännbart tak över eldstaden.

4.5 Skorsten och rökrör

- Eldstaden kan anslutas skorsten och rökrör godkänd för fastbränsleeldat eldstad med rökgastemperatur som uppgett i **«2.0 Teknisk specifikation».**
- Skorstenstvärsnittet måste minimum vara det samma som rökrörstvärsnittet. Använd gärna **«2.0 Teknisk specifikation»** vid beräkning av rätt skorstenstvärsnitt.
- Flera eldstader kan anslutas till samma skorsten om skorstenstvärrsnittet är tillräckligt stort.
- Anslutning till skorsten måste utföras enligt skorstensleverantörens monteringsanvisning.
- Eldstaden bör ställas upp på prov innan håltagning sker i skorstenen. Markera för rätt placering av eldstad och hål i skorstenen. Se **fig. 1** för minimumsmått.
- Se till att rökröret får en höjning hela vägen fram till skorstenen.
- Använd rökrör med sotlucka för att säkra tillgång till sotningen.

Observera att det är utomordentligt viktigt att anslutningar har en viss flexibilitet. Detta för att förhindra att rörelser i installationen leder till sprickor i anslutningen.
NB! En korrekt och tät anslutning är mycket viktig för eldstadens funktion.

Draget i skorstenen bör inte överstiga 2,5 mm H_2O (25 Pa) under användning. Vid för högt drag kan man installera och betjäna et rökrörsspjäll för att reglera ner draget.

Vid brand i skorstenen

- Stäng alle luckor och ventiler.
- Låt kaminens dörr vara stängd.
- Kontrollera att loft och källare inte har rökutveckling.
- Ringa brandkåren.
- Efter en skorstensbrand skall alltid skorstenen besiktigas av skorstensfejarmästaren.

4.6 Kontroll av funktioner (fig. 2A+2B)

När eldstaden är uppmonterad, kontrollera alltid alla reglage. Dessa ska kunna betjänas utan motstånd och fungera tillfredsställande.

Jøtul F 100 är utrustad med följande reglage;
Spolluftventil **fig. 2-A**
Upptändningsventil **fig. 2-B**

Åt vänster = Stängd
Åt höger = Öppen

SVERIGE

5.0 Bruk

5.1 Val av bränsle

Använd alltid ved av bra kvalitet. Det ger det bästa resultatet, annan bränsle kan skada eldstaden.

5.2 Jøtuls definition av bra ved

Med ved av bra kvalitet avses det mesta av vanligt trävirke som björk, gran och furu.

Ved av bra kvalitet bör vara torkad på ett sådant sätt att vatteninnehållet är max. 20%.
För att uppnå detta, bör veden huggas senast på senvintern. Den klyvs och staplas sedan så att det kommer till luft. Staplarna måste täckas över för att inte dra åt sig för stora mängder regnvatten. Veden bör tas in tidigt på hösten och staplas/lagras för bruk under den kommande vintern.

Energimängden hos 1 kg ved varierar inte så mycket. Å andra sidan varierar egenvikten hos olika slags ved ganska mycket. Detta innebär att energimängden (kWh) i en viss volymmängd, t ex gran, är mindre än i samma volymmängd av ek, som har högre egenvikt.

Energimängd i 1 kg ved av bra kvalitet är ca. 3,8 kWh. 1 kg absolut torr ved (0% fuktighet) ger ca. 5 kWh, medan ved med en fukthalt på 60% enbart ger ca.1,5 kWh/kg.

Konsekvens av att använda fuktig ved kan bli:
- Bildning av sot/tjära på glas, i eldstaden och i skorstenen.
- Eldstaden ger lite värme.
- Det finns risk för skorstensbrand som följd av ökad bildning av sot i eldstad, rökrör och skorsten.
- Elden kan slockna.

Var speciellt noga med att aldrig elda med följande materialer:
- Hushållssopor, mjölkkartonger, plastkassar o.d.
- Målat eller impregnerat virke (som är mycket giftigt).
- Spånskivor och laminerade byggskivor.
- Drivved.

Detta kan skada eldstaden och är samtidigt startkt miljöförstörande.

Viktigt! Använd aldrig vätskor som bensin, paraffin, rödsprit e.d. till upptändning. Du kan skada både dig själv och eldstaden allvarligt.

5.3 Vedlängd och mängd

Max. vedlängd är **40 cm**. Jøtul F 100 har med sin verkningsgrad en nominell värmeavgivning på **5,5 kW**. Detta motsvarar en förbrukning på ca. **1,8** kg ved av god kvalité per timme.
Jøtul F 100 är en rentbrinnande produkt som genom extra tillförsel av förbränningsluft, möjliggör en effektiv sekundärförbränning av skadliga rökgaser. Det är viktigt att systemet används på rätt sätt.

Det är även viktigt för en god förbränning att veden är lagom stor. Storleken på veden bör vara:

Upptändningsved (finkluven ved):
Längd: 20 - 40 cm
Diameter: 2 - 5 cm
Mängd pr. upptändning: 6-8 stck.

Ved (kluven ved):
Längd: 40 cm
Diameter: Ca. 8 cm
Tid mellan nya vedträn: Ungefär 60 minuter
Storlek på brasan: 1,5 kg
Mängd pr. ilägg: 2 stck.

5.4 Första gångs upptändning (fig.6)

- Tänd upp som beskriven under **«5.5 Dagligt användande».**
- Elda friskt i et par timmar och vädra ut eventuell rök och lukt från produktet.
- Repetera ovanstående et par gånger.

Viktigt! Luktbildning under första gångs eldning.
Lackerade produkter: Vid första gångs upptändning kan eldstaden avge en irriterande gas som kan lukta något. Detta är ej skadligt, men det bör vädras ordentligt i rummet till att börja med. Elda med helt öppen dragventil till dess att ånga från eldstadens yta inte längre avges och lukt försvinner.
Emaljerade produkter: De första gångerna en emaljerad eldstad används, kan kondensvatten bildas på ytan. Detta måste torkas bort för att undvika att det bildas varaktiga fläckar när ytan blir varm.

5.5 Dagligt användande

Produkten ska användas intermittent. Detta innebär normal användning av eldstaden, d.v.s. att varje eld ska brinna ned till glöd innan ny ved läggs på.

Upptändning

- Öppna ventilerna helt genom att skjuta dom helt till höger **(fig. 2A+2B)**.
- Lägg två halvstora vedklabbar ut/in på varje sida i eldstadsbotten.
- Lägg lite papper, ev. näver från björkved alternativt tändpapper, mellan dessa och lägg finkluven ved ovanpå, lite på kors och tvärs, och tända. Öka storleken på vedklabbarna efterhand. **Se fig. 6.**
- Låt dörren stå på glänt tills veden har hunnit tända. Dörren och upptändningsventilen stängs när elden har tagit sig ordentligt och brinner bra.
- Kontrollera att sekundärförbränningen kommer i gång. Detta syns bäst genom att gula sticklågor brinner vid valvets framkant.
- Därefter regleras förbränningen till önskad värmeavgivning med hjälp av spolluftventilen **(Fig. 2A)**. (Använd en handske e.d., då handtaget blir varmt.)

Nominell värmeavgivning uppnås vid ca. 75% öppning av spolluftventilen (Fig. 2A).

5.6 Påfyllning av ved

Varje omgång ved bör brinna ned till glöd innan du lägger på nytt. Öppna dörren på glänt och låt undertrycket i eldstaden jämna ut sig innan dörren öppnas helt.

Lägg i veden och öppna spolluftventilen helt i några minuter tills veden har tagit sig ordentligt.
Spolluftventilen **(fig. 2A)** regleras evt. ner igen när veden har tagit sig ordentligt och brinner bra. Kontrollera att sekundärförbränningen kommer i gång.

OBS! Varning för överhettning. Eldstaden får aldrig överhettas.
Det kan uppstå om man lägger på för mycket ved och/eller inte reglerar draget, så att värmeutväcklingan blir för kraftig. Ett säkert tecken på överhettning är att kaminen får glödande punkter. Minska då draget omedelbart.

Vid misstanke om för högt/dårligt drag i skorstenen, måste man söka fackkunnig hjälp. Se även **«2.0 Tekniska data»** *och* **«4.5 Skorsten och rökrör»** *för införmation.*

- Om skorstensbrand eller risk för skorstensbrand uppstår, måste eldstadens ventiler och spjäll stängas.
- Tillkalla brandkåren om det behövs.
- Efter skorstensbrand ska skorstenen alltid kontrolleras av sotare.

5.7 Det kan dra in rök om eldstaden används under övergången mellan vinter och vår eller under svåra vindförhållande

Under årstidsskiftningar med stora temperaturvariationer eller under svåra vindförhållanden kan det dra in rök. Det kan bli turbulens i skorstensdraget så att rökgaserna inte dras ut.
Vid sådana förhållanden bör du använda mindre mängd ved och öppna luftventilerna ytterligare så att veden brinner snabbare. Om du gör det kan du hålla uppe draget i skorstenen.
När du låter elden brinna snabbare bör du tömma askan oftare. Se **”6.2 Ta bort aska”**.

6.0 Underhåll

6.1 Rengöring av glas

Jøtul F 100 är utrustad med luftspolning av glaset. Via luftspolningsventilen sugs luft in i överkant av eldstadens lucka och spolas sedan ned efter insidan av glaset och reducerar samtidigt sotbildning.

Viss sotbeläggning kan ändå uppstå, men mängden beror på de lokala förhållanden samt reglering av spolluftventilen. Eventuell sotbildning på glasluckorna kommer normalt att brinna bort vid öppning av spolluftventilen till maxläge och när det eldas lite hårdare i eldstaden.

Ett gott råd! Vid vanlig rengörning; fukta lite hushållspapper med varmt vatten och ta på lite aska från brännkammaren. Gnid över glaset och torka därefter av glaset med rent vatten och sedan med torrt papper. Vid behov upprepa behandlingen – detta brukar normalt vara tillräckligt och man kan på så sätt enkelt hålla glaset fullständigt rent från allt sot. Om glaset behöver rengöras grundligare rekommenderas glasrengöringsmedel. (Följ bruksanvisningen på förpackningen.)

6.2 Borttagning av aska

- Öppna eldstadsgallret.
- Lyft ut asklådan.
- Lägg försiktigt ner gallret igen.
- Låt gärna lite aska ligga kvar som et skyddande lager mot eldstadsbottnen.

Se i övrigt hur man handterar askan under avsnittet **«3.0 Säkerhetsregler».**

6.3 Sotning och sotborttagning inuti eldstaden

Under eldning kan det bildas en sotbeläggning på insidan av eldstadens värmeytor. Sot har en hög isolerade effekt och minskar därför eldstadens värmeavgivning. Om det uppstår en sotbeläggning kan detta avhjälpas med hjälp av ett sotborttagningsmedel. För att förhindra att det bildas vatten och tjärbeläggning i eldstaden bör man elda kraftigt med regelbundna mellanrum för att torka upp beläggningen. En årlig invändig rengöring är nödvändig för att få maximalt värmeutbyte av kaminen. Gör gärna detta i samband med sotning av skorsten och rökrör.

6.4 Sotning av anslutningsrör till skorsten

Vid bakmonterat rökrör lyftes topplattan av, och röret sotas genom toppen av eldstaden. Vid toppmonterat rökrör kan produktet sotas genom rökrörets sotlucka, annars måste valvet tas ned. Detta görs genom att först lyfta upp det lite, dra det snett framåt och sedan ”vricka” ned det. Låt gärna valvet ligga på bottenplattan tills sotningen är genomförd.

6.5 Kontroll av eldstaden

Jøtul rekommenderar att ägaren själv kontrollerar eldstaden noga efter att sotning/rengörning har genomförts. Kontrollera att alla synliga ytor inte har några sprickbildningar. Se även till att alla fogar är täta samt att tätningslister ligger på plats. Tätningslister som är deformerade bör bytas ut.

Vid byte av tätningslister; rengör spåret väl, stryk på keramiskt lim (finns hos din Jøtul-återförsäljare) och tryck tätningslisten på plats i spåret. Torktiden är relativt kort.

6.6 Utvändigt underhåll

Lackerade produkter kan efter några års användande komma att ändra färg. Ytan bör putsas och borstas fri från lösa partiklar innan ny färg påföres.
Emaljerade produkter ska enbart torkas med en torr trasa. Använd ej tvål eller andra tvättmedel. Eventuella fläckar kan tas bort med t.ex. ugnsrens.

7.0 Service

OBS! Använda endast originale reservdelar!
Varje byte av reservdelar måste ske i överensstämmande med monteringsanvisningen.

7.1 Byte av valv - eldstadsbotten - brännjärn

- Ta bort asklisten.
- Valvet som vilar på brännjärnen, demonteras genom att lyfta upp det lite, dra det snett framåt och sedan ”vricka” ned det. Ta det sedan ut genom dörren. (Om produkten är bakmonterad, kan eventuellt topplattan lyftas av, och valvet tas ut genom toppen.)
- Lyft upp eldstadsbotten och ta ut den.
- Ta ut brännjärnen.
  För att montera tillbaka delarna följes samma procedur i omvänd ordning.

8.0 Driftsstörningar – felsökning

Dåligt drag

- Kontrollera skorstenens längd så att den uppfyller kraven som anges i lagar och förordningar. *Se även* **«2.0 Teknisk information»** *och* **«4.5 Skorsten och rökkanal»** *för mer information.*
- *Kontrollera att tvärsnittet för skorstenen följer minimikraven i* **«2.0 Teknisk information»**
- Kontrollera att inget hindrar evakueringen av rökgaserna: T.ex. grenar och träd.

Elden slocknar efter ett tag

- Kontrollera att veden är tillräckligt torr.
- Ta reda på om det är undertryck i huset, stäng av mekaniska fläktar och öppna ett fönster nära eldstaden.
- Kontrollera att luftventilen är öppen.
- Kontrollera att rökutloppet inte är igensatt av sot.

Om det bildas onormalt stora sotavlagringar på glaset

Det kommer alltid fastna en del sot på glaset men mängden beror på:
- Fuktighet i veden.
- Dragförhållandet.
- Inställning av luftventilen.

Det mesta av sotet bränns normalt bort när luftventilen öppnas helt och en en eld brinner i eldstaden. *Se även* **«6.1 Rengöring av glaset – tips»**

9.0 Tilläggsutrustning

Golvplatta

Till Jøtul F 100 kan vi leverera en dekorativ golvplatta i blåsvart emalj.
Storlek: 630 x 759 x 17 mm.

Långa ben (höjd 215 mm)

Vill man ha en högre eldstad, är det möjligt att montera längre ben på eldstaden.

Extra konvektionsplåt - kat. nr. 350743

För att få installera kaminen 100 mm från brännbar byggnadsdel måste en extra plåt monteras.

Table of contents

1.0 Relationship to the authorities 15

2.0 Technical data..... 15

3.0 Safety precautions 16

4.0 Installation 16

5.0 Use 18

6.0 Maintenance 19

7.0 Service..... 20

8.0 Reasons for operational problems - troubleshooting 20

9.0 Optional equipment 20

Figures 56

1.0 Relationship to the authorities

Installation of the fireplace must be according to local codes and regulations in each country. All local regulations, including those that refer to national and European standards, shall be complied with when installing the product.

Instructions for mounting, installation and use are enclosed with the product. Prior to using the product the installation must be approved by a qualified person.

A product data plate in heat resistant material is located on the heat shield at the back of the product. This contains information about identification and documentation for the product.

2.0 Technical data

Material:	Cast iron
Finish:	Enamel or black paint
Fuel:	Wood
Log length, max.:	40 cm
Operating range:	2.7-7.5 kW
Flue outlet:	Top and rear
Flue pipe dimension:	
- inside :	Ø125 mm/123 cm^2 cross section
- outside : cross	Ø 150mm/177 cm^2 section
Approx. weight:	97 kg
Optional extras:	Enamelled floor plate, long legs
Product dimensions, distances:	See **fig. 1**

Technical data according to EN 13240

Nominal heat output:	5.5 kW
Flue gas mass flow:	5.0 g/sec
Recommended chimney draught:	12 Pa
Efficiency:	78%
CO emission (13% O_2):	0.18%
Flue gas temperature:	298° C
Operational type:	Intermittent

3.0 Safety precautions

3.1 Fire preventive measures

Any use of the fireplace may represent some danger. Therefore, respect the following instructions:

- Ensure that furniture and other combustible materials do not get too close to the fireplace.
- Let the fire die. Never extinguish it with water.
- The fireplace gets warm when used and may cause burns if touched.
- Ash must be properly disposed of outdoors, or emptied where it does not present a fire hazard.

3.2 Air supply

Warning! Please ensure that there is adequate air supply from the outdoors to the room in which the fireplace is to be installed.
Ensure that air vents in the room where the fireplace is located are not blocked.

An inadequate air supply could cause smoke gas to escape into the room. This is very dangerous! Symptoms of this include smoky smell, drowsiness, nausea and feeling ill.

Avoid using mechanical fan vents in a room with a fireplace. This may cause negative pressure and draw poisonous gasses into the room.

4.0 Installation

N.B. Check that the fireplace is free of any damage prior to commencing installation.
The product is heavy! Make sure you have assistance when erecting and installing the fireplace.

4.1 Assembly prior to installation

- The product is delivered in a single packing case where the smoke outlet, ash lip and door bolt knob must be assembled.
- Once you have unpacked the product, remove all loose parts. Check that the product does not have any visible damage and that the operating handles work.

N.B. The top plate only rests on the product and shall not be attached to it.

Rear mounted flue pipe

If the flue pipe is to be rear mounted do the following:

1. Lift off the top plate.
2. Cut out a hole in the heat shield at the back for the flue pipe **(fig. 3)**.
3. Unscrew the two screws holding the flue outlet in position from under the top plate **(fig. 4A)**.
4. Unscrew the two screws holding the cover for the rear outlet from the inside. (Hold the cover when removing the last screw) **(fig. 5A).**
5. Swap the cover and flue outlet cover.
6. Place the top plate back in position.
7. Install the ash lip by hanging it under the door.
8. Screw the door knob on the handle. (Place the white washer between the handle and the knob.)
9. Remove the protective paper from the gasket and fasten it around the outside of the flue pipe.
10. Mount the flue pipe into the flue outlet.

N.B. It is important that the joints/flue pipes are completely sealed. Air leaks can prevent the flue pipe from functioning properly.

Top mounted flue pipe

If the flue pipe is to be top mounted do the following:

1. Attach the flue outlet to the top plate using the two screws. **Fig. 4-A.**
2. Install the ash lip by hanging it under the door.
3. Screw the door knob on the handle. (Place the white washer between the handle and the knob.)

4.2 Floor

Foundations

Ensure that the floor is strong enough for the fireplace. See **«2.0 Technical data»** for weights.

Wooden floor protection

Requirements for the floor plate:
The floor plate must be in accordance with national laws and regulations. (See Buildings Regulations.)

Requirement for protecting combustible flooring in front of fireplace

The front plate must be in accordance with national laws and regulations.

4.3 Walls

Distance to walls made of combustible material

You may use the fireplace with an uninsulated flue pipe provided the distances to walls made of combustible materials are as shown in **fig. 1**.

Distance to walls protected by a firewall - see fig. 1

Firewall requirement
The firewall must be at least **100 mm** thick and be made of brick, concrete-stone or light concrete. Other materials and constructions with satisfactory documentation may also be used, e.g. Jøtul Firepanel.

4.4 Ceiling

There must be a minimum distance of 1200 mm to a combustible roof above the fireplace.

4.5 Chimneys and flue pipes

- The fireplace can be connected to a chimney and flue pipe approved for solid fuel fired fireplaces with flue gas temperatures specified in **«2.0 Technical data»**.
- The chimney's cross-section must be at least as big as the flue pipe's cross-section. See **«2.0 Technical data»** when calculating the correct chimney cross-section.
- Several fireplaces can be connected to the same chimney if the chimney's cross-section is sufficient.
- Connection to the chimney must be carried out in accordance with the installation instructions from the supplier of the chimney.
- Before making a hole in the chimney the fireplace should be test-mounted in order to correctly mark the position of the fireplace and the hole in the chimney. See **fig. 1** for minimum dimensions.
- Ensure that the flue pipe is inclined all the way up to the chimney.
- Use a flue pipe bend with a sweeping hatch that allows it to be swept.

Be aware of the fact that connections must have a certain flexibility in order to prevent movement in the installation leading to cracks. **N.B. A correct and sealed connection is very important for the proper functioning of the product.**

The chimney draught should never exceed 2.5 mm H_2O (25 Pa) when the fireplace is in use.
If the draught is too strong you can install and operate a flue damper to control the draught.

In case of chimney fire

- Close all hatches and vents.
- Keep the firebox door closed.
- Check the loft and cellar for smoke.
- Call the fire service.
- Before use after a fire an expert must check the fireplace in order to ensure that it is fully functional.

4.6 Control functions (fig. 2A and 2B)

When the product is set up, always check the control functions. These shall move easily and function satisfactorily.

Jøtul F 100 is equipped with the following controls:
Air wash vent, **fig. 2A.**
Ignition vent, **fig. 2B**

To the left: Closed
To the right: Open

5.0 Use

5.1 Choice of fuel

Always use quality wood. This will give you optimal results, any other fuel may damage the fireplace.

5.2 Jøtul's definition of quality firewood

With good quality firewood we mean logs of, for example, birch, beech, and pine.

Good quality firewood should be dried so that the water content is maximum 20%.
To achieve this the wood should be chopped at the latest in late winter or early spring. It should be cut and stacked so that air circulates around it. The stacks should be covered on top to avoid absorbing excessive rainwater. The logs should be taken indoors in autumn for use during the winter season.

The amount of energy obtainable from of 1 kg of firewood varies very little. On the other hand the specific weight of the different kinds of wood varies considerably. As an example, a certain volume of birch will provide less energy (kWh) than the same volume of oak, which has a higher specific weight.

The amount of energy produced by 1 kg quality wood is about 3.8 kWh. 1 kg of completely dry firewood (0% humidity) produces about 5 kWh, while firewood with a humidity level of 60% produces only around 1.5 kWh/kg.

Consequences of using damp wood may include:
- Appearance of soot/tar on the glass, in the fireplace and in the chimney.
- The fireplace emits little warmth.
- Risk of chimney fire as a consequence of accumulation of soot in the fireplace, flue pipe and chimney.
- The fire may die out.

Be especially careful never to lay a fire using any of the following materials:
- Household waste, plastic bags, etc.
- Painted or impregnated wood (highly toxic)
- Chipboard or laminated boards
- Driftwood

This may harm the product and pollute the atmosphere.

N.B. Never use combustible liquids such as petrol, kerosene, red spirit or similar to start the fire. This may cause harm to both yourself and the product.

5.3 Log length and amount

The maximum length of logs to be used is **40 cm**. Jøtul F 100 has a nominal heat output of 5.5 kW. This is equivalent to a consumption of approximately 1.8 kg of logs per hour.

The Jøtul F 100 is a product that uses an extra air supply to enable the afterburning of hazardous gases and particles. It is important that the system is used correctly.

Another important factor for proper fuel consumption is that the logs are the correct size. The size of the logs should be:

Kindling:
Length: 20-40 cm
Diameter: 2-5 cm
Amount per fire: 6-8 pieces

Firewood (split logs):
Length: 40 cm
Diameter: Approx. 8 cm
Intervals for adding wood: Approx. every 60 minutes
Size of the fire: 1.8 kg
Amount per load: 2 pieces

5.4 First time use (see fig. 6)

- Light the fire as described under **«5.5 Daily use»**.
- Light the fire for a couple of hours and ventilate any smoke and smell from the product.
- Repeat this a couple of times.

N.B. Odours when using the fireplace for the first time.
Painted products: The fireplace may emit an irritating gas when used for the first time, and it may smell a little. The gas is not toxic, but the room should be thoroughly ventilated. Let the fire burn with a high draught until all traces of the gas have disappeared and no smoke or smells can be detected.
Enamelled products: Condensation may form on the surface of the fireplace the first few times it is used. This must be wiped off to prevent permanent stains forming when the surface heats up.

5.5 Daily use

The product is intended for intermittent combustion. By intermittent combustion one means normal use of a fireplace, meaning that each fire should burn down to embers before new firewood is added.

Lighting

- Open the vents by moving them to the right **(fig. 2A+2B).**
- Place two medium sized logs in/out on each side of the base.
- Crumple some newspaper (or birch bark) between these and add some kindling wood in a criss-cross pattern on top and light the newspaper. Gradually increase the size of the wood. **See fig. 6.**

- Leave the door slightly open until the logs catch fire. Close the door and ignition vent when the firewood has ignited and the fire is burning well.
- Check that afterburning (secondary combustion) starts. This is best indicated by yellow, flickering flames under the baffle.
- Then regulate the rate of combustion to the desired level of heating by adjusting the air wash vent **(fig. 2 A)**. (Use a glove, for example, when the handle is warm.)

Nominal heat emission is achieved when the air wash vent is open approximately 75% (fig. 2A).

5.6 Adding firewood

1. Each load should burn down to embers before new firewood is added. Open the door slightly and allow the negative pressure to level out prior to opening the door completely.
2. Add the wood and make sure that the air wash vent is fully open for a few minutes until the wood has caught fire.
3. Close the **air wash vent (fig. 2A)** once the wood has properly ignited and is burning well. Check that afterburning (secondary combustion) starts.

N.B. Danger of overheating: the fireplace must never be used in a manner that causes overheating.
Overheating occurs when there is too much wood and/or air so that too much heat is developed. A sure sign of overheating is when parts of the fireplace glow red. If this happens, reduce the ventilation opening immediately.

Upon suspicion of excessive/poor draught in the chimney, seek professional help. See also **«2.0 Technical data»** *and* **«4.5 Chimney and flue pipe»** *for information.*

- In the event of a chimney catching fire or there is a danger of the chimney catching fire, the stove vents and damper should be closed.
- If necessary call the fire service to extinguish the fire.
- After a chimney fire the chimney must always be checked by the sweeper's authority.

5.7 Using fireplace during the transition from winter to spring, negative smoke draught or under difficult wind conditions

During a transitional period with sudden fluctuations in temperature, negative smoke draught or under difficult wind conditions, disturbances in the chimney draught may occur so that the smoke gasses are not drawn out.
One should then use less firewood and have a larger opening in the air vents so that the wood burns fresher and faster. In this was the draught in the chimney will be maintained.
To avoid accumulated ash, it should be removed more often than usual. See **«6.2 Ash removal»**

6.0 Maintenance

6.1 Cleaning the glass

Jøtul F 100 is equipped with an air wash for the glass. Air is sucked in through the draught vent above the fireplace and down along the inside of the glass.

However, some soot will always stick to the glass, but the quantity will depend on the local draught conditions and adjustment of the air wash vent. Most of the soot layer will normally be burned off when the air wash vent is opened all the way and a fire is burning briskly in the fireplace.

Good advice! For normal cleaning, moisten a paper towel with warm water and add some ash from the burn chamber. Rub it over the glass and then clean the glass with clean water. Dry well. If it is necessary to clean the glass more thoroughly we recommend using a glass cleaner (follow the instructions on the bottle).

6.2 Ash removal (fig. 7)

- Open the grate.
- Lift out the ash pan.
- Carefully place the grate down.
- Ideally, some ash should be left as a protective layer for the bottom of the fireplace.

Also see the description below about how to handle ash: **«3.0 Safety precautions».**

6.3 Cleaning and soot removal

Soot deposits may build up on the internal surfaces of the fireplace during use. Soot is a good insulator and will therefore reduce the fireplace's heat output. If soot deposits accumulate when using the product, they can be easily removed by using a soot remover.
In order to prevent a water and tar layer from forming in the fireplace you should regularly allow the fire to burn hot in order to remove the layer. An annual internal cleaning is necessary to get the best heating effect from the product. It is a good idea to do this in connection with sweeping the chimney and flue pipes.

6.4 Sweeping of flue pipe up to the chimney

For rear-mounted flue pipes lift the top plate and sweep the pipe through the opening.
For top-mounted flue pipes the product can be swept through the flue pipe's sweeping hatch. If not the baffle must be removed by lifting it forwards and to one side slightly and then tilt it downwards. Let the baffle rest on the bottom plate until cleaning is complete.

6.5 Checking the fireplace

Jøtul recommends that you personally check your fireplace carefully after sweeping/cleaning. Check all visible surfaces for cracks.
Also check that all joints are sealed and that the door and top plate gaskets are in the correct position. Any gaskets showing signs of wear or deformation must be replaced. Thoroughly clean the gasket groove, apply ceramic glue (available from your local Jøtul dealer), and press the gasket well into place. The joint will dry quickly.

6.6 Exterior maintenance

Painted products may change colour after several years of use. The surface should be cleaned and brushed free of any loose particles before new Jøtul stove paint is applied.
Enamelled products must only be cleaned with a dry cloth. Do not use soap and water. Any stains can be removed with a cleaning fluid (e.g. oven cleaner).

7.0 Service

Warning! Any unauthorised change to the product is illegal.
Only use original spare parts.

7.1 Replacement of the baffle plate – inner bottom – burn plates

- Remove the ash retainer.
- Lift the baffle, which rests on the burn plates, forwards and to the side and then tilt it down and out of the door. *(If the product is rear-mounted the top plate may be lifted off and the baffle removed through the top.)*
- Lift up the inner bottom and tilt it out.
- Remove the burn plates.

Follow the same procedure for installation, but in reverse.

8.0 Reasons for operational problems - troubleshooting

Poor draught

- Check the length of the chimney so that it covers the requirements stipulated in national laws and regulations. *See also* **«2.0 Technical data»** *and* **«4.5 Chimney and flue pipe»** *for information.*
- Ensure that the minimum cross-section of the chimney is in accordance with **«2.0 Technical data»**
- Make sure that there is not anything preventing the flue gasses from escaping: Branches, trees, etc.

The fire extinguishes after a while

- Make sure that the wood is sufficiently dry.
- Find out whether there is negative pressure in the house, close mechanical fans and open a window close to the stove.
- Check that the air vent is open.
- Check that the flue outlet is not clogged by soot.

If an unusual amount of soot accumulates on the glass

Some soot will always stick to the glass, but the quantity depends on:

- Humidity of the wood.
- The local draught conditions.
- Regulating the air vent.

Most of the soot will normally burn off when the air vent is opened all the way and a fire is burning briskly in the fireplace. *See also* **«6.1 Cleaning of glass - good advice»**

9.0 Optional equipment

Floor plate

For the Jøtul F 100 we can supply a decorative blue-black enamelled floor plate.
Size: 630 x 759 x 17 mm.

Long legs

If you would like a taller fireplace it is possible to install longer legs. Height 215 mm.

Extra heat shield - Cat. no. 350743

If the product is mounted with an extra heat shield, see **fig. 1** for distances from wall to stove.

Sommaire

1.0 Relations avec les autorités 21

2.0 Données techniques 21

3.0 Consignes de sécurité - Généralités 22

4.0 Installation du poêle 22

5.0 Instructions d'utilisation 24

6.0 Entretien 26

7.0 Maintenance 27

8.0 Problèmes de fonctionnement - Causes et dépannages 27

9.0 Équipements disponibles en option 27

Figures 56

1.0 Relations avec les autorités

L'installation du poêle est soumise aux législations et réglementations nationales en vigueur.
Les réglementations locales, y compris celles se rapportant aux normes nationales et européennes, doivent être respectées lors de l'installation du produit.

Les instructions de montage, d'installation et d'utilisation sont fournies avec l'appareil. L'installation ne doit pas être utilisée avant d'avoir été inspectée et approuvée.

Une plaque signalétique thermorésistante se trouve sur le bouclier thermique, sous le poêle. Elle comporte les informations suivantes : fabricant, adresse, nom du produit, référence catalogue, norme de fabrication, référence de production et puissance.

2.0 Données techniques

Matériau :	fonte
Finition :	émail ou peinture noire
Combustible :	bois exclusivement
Longueur des bûches (maxi) :	40 cm
Puissance :	2,7 – 7,5 kW
Sortie du raccordement :	par-dessus et à l'arrière
Conduit de raccordement :	
- intérieur:	Ø 125 mm/123 cm^2 section
- extérieur:	Ø 150 mm / 177 cm^2 section
Poids :	env. 97 kg
Options :	plaque de sol émaillée, pieds longs
Dimensions de l'appareil :	Voir **fig. 1**

Données techniques conformes à la norme EN 13240

Puissance thermique nominale :	5,5 kW
Débit massique de fumées :	5,0 g/s
Tirage recommandé :	12 Pa (mini/maxi : 8 - 25 Pa)
Rendement :	78 %
Taux de CO (13 % O_2) :	0,18 %
Température des fumées :	298° C
Mode de fonctionnement :	intermittent

Nous vous recommandons de vous inspirer des règles du D.T.U. 24.2.2. Vous devez lire entièrement le présent manuel avant de commencer l'installation et le conserver pendant toute la durée de l'utilisation du poêle.

3.0 Consignes de sécurité - Généralités

3.1 Mesures de prévention anti-incendie

Toute utilisation d'un poêle comporte un risque, c'est pourquoi il est indispensable de toujours respecter les consignes de sécurité suivantes :

- Veiller à éloigner suffisamment les meubles et autres objets inflammables du poêle.
- Ne jamais utiliser d'eau pour éteindre le feu.
- Ne pas toucher le poêle en utilisation, au risque de se brûler.
- Les cendres doivent être mises au rebut à l'extérieur ou vidées dans un emplacement ne présentant aucun risque d'incendie.

3.2 Alimentation en air

Danger : s'assurer que la ventilation en air extérieur est adaptée à la pièce dans laquelle le poêle doit être installé. N'hésitez pas à créer une entrée d'air frais le plus près possible de votre appareil.
S'assurer régulièrement que les entrées d'air de la pièce où le poêle est installé ne sont pas obstruées.

Danger : une alimentation en air inadaptée peut entraîner la diffusion de fumée de combustion dans la pièce et provoquer un état de somnolence, des nausées ou des malaises chez les personnes présentes.

Ne pas utiliser de VMC dans une pièce où est installée un poêle, au risque de créer une pression négative et d'entraîner une émission de gaz nocif dans la pièce.

4.0 Installation du poêle

Avant de commencer l'installation, s'assurer que le poêle n'a pas été endommagé au cours du transport.
Attention : l'appareil est lourd ! Plusieurs personnes sont requises pour le redresser et le positionner.

4.1 Montage avant l'installation

- L'appareil est fourni dans un seul emballage ; le conduit d'évacuation de la fumée, le cendrier et le bouton de poignée de porte doivent être assemblés.
- Une fois l'appareil déballé, retirer tous les éléments détachés. S'assurer que l'appareil est en bon état et que les poignées de manœuvre fonctionnent.

Remarque : le couvercle doit seulement reposer sur le poêle sans y être fixé. Lorsqu'il est en position, la clef d'entrée d'air doit être presque complètement cachée par le couvercle.

Montage de la sortie du conduit de fumée à l'arrière

Si la sortie du conduit de fumée doit être montée à l'arrière, suivre les étapes suivantes :

1. Enlever le couvercle.
2. Retirez le bouclier thermique arrière et ménagez le passage du conduit de raccordement en enlevant la partie pré découpée **(fig. 3)**.
3. Dévisser les deux vis qui maintiennent la buse en place **(fig. 4A)**.
4. De l'intérieur, dévisser les deux vis qui retiennent le cache sortie de fumées (le tenir en enlevant la dernière vis) **(fig. 5A).**
5. Permuter le cache sortie de fumées et la buse.
6. Remettre le bouclier thermique et le couvercle en place.
7. Accrocher la bavette sous la porte.
8. Fixer le bouton de poignée de porte. (Placer la rondelle isolante entre la poignée fonte et le bouton en bois.)
9. Retirer le film protecteur du joint et le fixer autour de la partie extérieure du premier tuyau/adaptateur.
10. Positionner le conduit dans la sortie.

Remarque : les joints/conduits doivent être parfaitement étanches. Toute fuite d'air peut entraîner des dysfonctionnements.

Montage de la sortie du conduit de fumée sur le couvercle

Si la sortie du conduit de fumée doit être montée sur le couvercle, suivre les étapes suivantes :

1. Retirer le film protecteur du joint et le fixer autour de la partie extérieure du premier tuyau/adaptateur.
2. Fixer le premier tuyau/adaptateur à la buse sur le couvercle à l'aide de deux vis. **Fig. 4-A.**
3. Accrocher la buse sous la porte.
4. Fixer le bouton de poignée de porte. (Placer la rondelle isolante entre la poignée en fonte et le bouton en bois.)

4.2 Le sol

Socle

Le sol doit pouvoir supporter le poids de l'ensemble Voir la section consacrée au poids dans **« 2.0 Données techniques »**.

Protection d'un sol en bois

Exigences relatives à la plaque de sol :
La plaque avant doit être conforme aux législations et aux réglementations nationales en vigueur (voir la réglementation s'appliquant au bâtiment).

Exigences relatives à la protection d'un revêtement de sol combustible à l'avant du poêle

La plaque avant doit être conforme aux législations et aux réglementations nationales en vigueur.

4.3 Les murs

Distance recommandée séparant le poêle d'un matériau combustible

L'utilisation d'un poêle avec un conduit non isolé est autorisée, à condition que les distances séparant le poêle des matériaux combustibles du mur soient conformes à celles de la **fig. 1**.

Distance séparant le poêle d'un mur ininflammable (voir fig. 1)

Exigences relatives au mur ininflammable
Le mur ininflammable doit faire au minimum **100 mm** d'épaisseur ; il doit être en briques, en béton ou en béton léger. D'autres matériaux approuvés peuvent également être utilisés, un panneau coupe-feu Jøtul par exemple.

4.4 Le plafond

Un espace d'au minimum 1 200 mm doit être respecté entre le poêle et un plafond combustible.

4.5 Cheminées et conduits

- Le poêle peut être relié à une cheminée et à un conduit approuvés pour les poêles à combustible solide, avec les températures de fumées spécifiées dans la section **« 2.0 Données techniques »**.
- La section minimale de la cheminée doit correspondre à celle du conduit. Pour calculer la section adéquate de la cheminée, voir **« 2.0 Données techniques»** .
- Plusieurs poêles peuvent être raccordés à la même cheminée si la section de la cheminée le permet (Méthode INTERDITE en France).
- Le raccordement à la cheminée doit être réalisé conformément aux instructions d'installation du fournisseur de la cheminée.
- Procéder à un montage d'essai du poêle avant de percer un trou dans la cheminée. Voir **fig. 1** pour les cotes.
- Veiller à ce que le conduit de raccordement soit incliné vers le haut du poêle à la cheminée.
- Utiliser un coude de conduit doté d'une trappe afin de permettre les opérations de ramonage. Pour la France : nous recommandons l'utilisation du té ou siphon.

Veiller à ce que les raccordements soient souples afin d'empêcher toute fissure lors de l'installation. **Remarque : un raccordement correct et étanche est essentiel pour assurer le bon fonctionnement de l'appareil.**

En utilisation, le tirage ne doit jamais dépasser 2,5 mm H_2O (25 Pa).
En cas de tirage trop important, installer et utiliser un clapet de tirage.

En cas de feu de cheminée :

- Fermer l'ensemble des trappes et des entrées d'air.
- Maintenir la porte de la chambre de combustion fermée.
- Vérifier toute présence de fumée dans le grenier et dans la cave.
- Contacter le service de sécurité incendie.
- Suite à un feu de cheminée, le poêle doit être contrôlé par un expert avant toute nouvelle utilisation afin de s'assurer l'installation est opérationnelle.

4.6 Contrôle des fonctions (fig. 2A et 2B)

Une fois le poêle installé, toujours vérifier les commandes. Elles doivent pouvoir être actionnées facilement et fonctionner correctement.

Le poêle Jøtul F100 est équipé des commandes suivantes :
Entrée d'air supérieure, **fig. 2A**
Entrée d'air inférieure, **fig. 2B**

Vers la gauche : fermée
Vers la droite : ouverte

5.0 Instructions d'utilisation

5.1 Choix du combustible

Toujours utiliser du bois de chauffage de qualité. Un combustible de qualité n'endommage pas le poêle et permet d'obtenir un résultat optimal.

5.2 Le bois de chauffage de qualité selon Jøtul

Des bûches de bouleau, de hêtre ou de chêne sont pour nous des bois de chauffage de qualité.

Un bois de chauffage de qualité doit être sec, c'est-à-dire qu'il doit présenter un taux d'humidité inférieur à 20 %.
Pour cela, le bois doit être coupé entre le début de l'automne et la fin de l'hiver. Il doit être coupé, fendu et empilé de manière à permettre une bonne circulation de l'air. Couvrir les piles de bois pour le protéger des intempéries. Les bûches doivent être mises sous abri à l'automne pour une utilisation en hiver. Le séchage des bûches doit durer au moins vingt quatre mois, plus une année préalable d'exposition à la plie pour le chêne et la châtaigner.

La quantité d'énergie obtenue à partir d'un kilogramme de bois de chauffage varie très peu d'une variété à l'autre. En revanche, le poids varie considérablement d'une variété de bois à l'autre. Par exemple, un volume donné de bouleau produira moins d'énergie (kWh) qu'un volume équivalent de chêne, plus lourd.

La quantité d'énergie produite pour 1 kg de bois de qualité est d'environ 3,8 kWh. 1 kg de bois de chauffage parfaitement sec (taux d'humidité nul) produit environ 5 kWh, alors qu'1 kg de bois de chauffage présentant un taux d'humidité de 60 % produit seulement 1,5 kWh.

L'utilisation de bois de chauffage humide crée des désordres graves :
- Dépôt de suie ou de goudron sur la vitre, dans le poêle et dans la cheminée
- Réduction de la chaleur diffusée par le poêle
- Risque de feu de cheminée suite à l'accumulation de suie dans le poêle, le conduit et la cheminée
- Risque d'étouffement du feu

Attention : votre poêle Jøtul n'est pas un incinérateur ! Ne jamais alimenter un feu avec l'un des matériaux suivants :
- déchets ménagers, sacs plastique, etc.
- bois peint ou imprégné (hautement toxique)
- panneau de copeaux ou contreplaqué
- bois de récupération

Ces matériaux pourraient endommager le poêle et entraîner une pollution atmosphérique.

Remarque : ne jamais utiliser de liquide inflammable de type essence, kérosène, ou autre pour allumer le poêle, au risque d'endommager le poêle ou de se blesser.

5.3 Longueur des bûches et quantité

Les bûches doivent mesurer au maximum **40 cm**. Le poêle Jøtul F 100 délivre une puissance thermique nominale de **5,5** kW, ce qui correspond à une consommation d'environ **1,8** kg de bois de chauffage de qualité par heure.

Par le biais d'un système d'air, le poêle Jøtul F 100 permet la post-combustion des particules et des gaz dangereux. Il est essentiel de faire bon usage du système.

L'efficacité de la combustion du bois dépend également d'un autre facteur tout aussi important : la taille des bûches. Leur taille devrait être :

Pour le bois d'allumage :
Longueur : 20-40 cm
Diamètre : 2-5 cm
Quantité par flambée : 6-8 bûches

Pour le bois de chauffage (fendu) :
Longueur : 40 cm
Diamètre : env. 8 cm
Fréquence d'approvisionnement en bois : env. toutes les heures
Taille du feu : 1,8 kg
Nombre de bûches à chaque réapprovisionnement : 2 bûches

5.4 Premier allumage (voir fig. 6)

- Allumer un feu, comme indiqué dans la section **« 5.5 Utilisation au quotidien »**.
- Allumer un feu pendant quelques heures et ventiler toute fumée ou mauvaises odeurs.
- Répéter cette opération plusieurs fois.

Remarque : risque de mauvaises odeurs lors de la première utilisation du poêle.

Produits peints : lors de la première utilisation, le poêle peut diffuser un gaz irritant et dégager des odeurs désagréables. Ce gaz n'est pas toxique, mais il est recommandé de bien aérer la pièce. Laisser le poêle brûler avec un grand tirage jusqu'à ce qu'aucun gaz, fumée ou odeur ne puisse être détecté.

Produits émaillés : au cours des premières utilisations, une certaine condensation d'eau peut apparaître à la surface du poêle. Pour éviter la formation de tâches permanentes, il est important de sécher directement cette condensation avec un chiffon sec. Laisser la porte ouverte pendant cette première montée en température, cela évitera que le joint ne se colle, essuyer la partie de la plaque avant où le joint doit s'appliquer.

5.5 Utilisation au quotidien

Le poêle est conçu pour des combustions intermittentes (utilisation normale). Autrement dit, il est recommandé d'attendre qu'il ne reste que des braises avant d'ajouter du bois.

Allumage

- Ouvrir les entrées d'air en les déplaçant vers la droite **(fig. 2A + 2B).**
- Placer deux bûches de taille moyenne à l'entrée et au fond de la plaque de source.
- Froisser quelques pages de papier journal, jamais de papier glacé (ou utiliser de l'écorce de bouleau) entre ces deux bûches, entrecroiser du bois d'allumage sur ce papier, puis y mettre le feu. Ajouter progressivement des bûches **(voir fig. 6)**
- Laisser la porte entrouverte jusqu'à ce que les bûches s'enflamment. Fermer l'entrée d'air inférieure une fois que le feu a pris.
- Veiller à ce que la post-combustion s'amorce (présence de flammes jaunes et oscillantes sous le déflecteur).
- Régler ensuite la vitesse de combustion sur la capacité de chauffage souhaitée en ajustant l'entrée d'air supérieure **(fig. 2 A)**. Utiliser des gants si la poignée est chaude.

La puissance thermique nominale est atteinte avec une ouverture de 75 % (fig. 2A).

5.6 Rechargement en bois de chauffage

1. Il est recommandé d'attendre qu'il ne reste que des braises avant d'ajouter du bois. Avant d'ouvrir la porte, ouvrir complètement l'entrée d'air supérieure afin de permettre l'équilibrage des pressions.
2. Écarter les cendres pour découvrir les braises et les ramener vers l'avant.
3. Ajouter le bois de chauffage et s'assurer que l'entrée d'air supérieure est ouverte à son maximum pendant quelques minutes, ou laisser la porte entrouverte jusqu'à ce que le bois s'embrase.
4. Fermer la porte et réduire ensuite l'ouverture de l'entrée d'air supérieure **(fig. 2A)** lorsque le bois s'embrase. Veiller à ce que la post-combustion s'amorce.
5. Laissez un feu vif pendant une quinzaine de minutes pour brûler les cendres imbrûlées résultant de la combustion précédente, la suie déposée sur les côtés, nettoyer la suie déposée sur la vitre.

Remarque : risque de surchauffe. Éviter toute utilisation du poêle pouvant entraîner une surchauffe.
La surchauffe survient lorsque le poêle est suralimenté en bois et/ou lorsque l'entrée d'air est laissée en position d'ouverture maximum. L'incandescence de certaines parties du poêle est un signe de surchauffe incontestable. Le cas échéant, réduire immédiatement les entrées d'air.
Faire appel à un professionnel pour remédier à tout tirage semblant faible ou excessif. Voir également les sections **« 2.0 Données techniques»** *et* **« 4.5 Cheminées et conduits »** *pour plus d'informations.*

- En cas de feu de cheminée ou de risque fort de feu de cheminée, les entrées d'air du poêle et le clapet de tirage doivent être fermés.
- Si nécessaire, appeler le service de sécurité incendie pour éteindre le feu.
- La cheminée doit systématiquement être inspectée par un service de ramonage agréé suite à un feu de cheminée.

5.7 Utilisation du poêle lors du changement de saison (hiver-printemps), en cas de mauvais tirage ou de fort vent

Lors des changements de saison avec variation brutale de température, en cas de mauvais tirage ou de fort vent, des problèmes de tirage peuvent survenir au niveau de la cheminée et empêcher l'évacuation de la fumée.
Dans l'une des situations ci-dessus, il est recommandé d'utiliser moins de bois et d'ouvrir davantage les entrées d'air afin de réduire les émissions de fumée et d'accélérer la combustion. Un tirage adéquat est ainsi assuré.
Retirer plus fréquemment les cendres pour éviter toute accumulation (voir la section **« 6.2 Retrait des cendres»**).

6.0 Entretien

6.1 Nettoyage de la vitre

Le poêle Jøtul F 100 est équipé d'un « système d'entrée d'air supérieure ». De l'air est aspiré par les entrées d'air au-dessus du poêle. Cet air balaie la face interne de la vitre.

L'accumulation de suie sur la vitre est toutefois inévitable, la quantité de dépôts dépendant du taux d'humidité du combustible, des conditions de tirage et du réglage de l'entrée d'air supérieure. Une grande partie de cette suie est normalement consumée lorsque l'entrée d'air est ouverte à son maximum et en présence d'un feu vif dans le poêle.

Astuce : pour un nettoyage standard, humidifier une serviette en papier avec de l'eau chaude, puis ajouter quelques cendres de la chambre de combustion. Frotter, puis nettoyer la vitre à l'eau claire et sécher avec un chiffon doux et sec. Pour un nettoyage optimal, il est recommandé d'utiliser un nettoyant pour vitres. Ne jamais projeter le produit directement sur la vitre : il risque de détériorer les fixations de la vitre et le joint, ce qui peut entraîner la cassure de la vitre.

6.2 Retrait des cendres (fig. 7)

- Soulever la grille.
- Retirer le pare cendres.
- Repositionner soigneusement la grille.
- Veiller à toujours laisser une couche de cendres au fond du poêle pour le protéger.

Voir également la section **« 3.0 Consignes de sécurité - Généralités »** pour plus d'informations sur le retrait des cendres.

6.3 Nettoyage et élimination des dépôts de suie

Pendant l'utilisation, de la suie peut se déposer sur les surfaces internes du poêle. La suie est un bon isolant. Elle réduit donc la puissance thermique du poêle. Utiliser une brosse métallique pour retirer tout dépôt de suie dans le poêle.
Laisser brûler vivement afin d'éviter tout dépôt de goudron et d'eau dans le poêle. Un nettoyage annuel de l'intérieur du poêle est requis pour optimiser le rendement de l'appareil. Cette opération peut être réalisée lors du ramonage des conduits et de la cheminée.

6.4 Ramonage du conduit des raccordements

Pour les poêles avec sortie de conduit montée à l'arrière, soulever le couvercle et ramoner les conduits par l'ouverture.
Pour les poêles avec sortie de conduit montée sur le couvercle, ramoner le conduit via la trappe de ramonage. Sinon, retirer le déflecteur en le soulevant, en l'inclinant vers le bas. Poser le déflecteur sur la plaque inférieure jusqu'à la fin du nettoyage.
Pour la France : le Règlement Sanitaire Départemental impose un démontage complet des tuyaux du conduit de raccordement à chaque ramonage. Il impose aussi deux ramonage par an et plus si nécessaire. Le premier ramonage doit s'effectuer juste avant la premier allumage de la saison ; le second après quelques semaines d'utilisation. Dans les deux cas pour s'assurer que le conduit est toujours libre.

6.5 Examen visuel du poêle

Jøtul recommande que l'utilisateur contrôle personnellement et soigneusement le poêle suite à une opération de ramonage/nettoyage. Vérifier l'absence de fissures sur toutes les surfaces visibles.
Vérifier également l'état et la bonne installation de tous les joints (porte, couvercle, etc.). Tout joint montrant des signes d'usure, de déformation ou de dureté doit être remplacé.
Nettoyer soigneusement la gorge de joint, appliquer de la colle céramique (disponible auprès des distributeurs Jøtul), puis insérer correctement le joint sans tirer dessus. Le séchage est rapide.

6.6 Entretien de la surface externe

La couleur des produits peints peut être altérée après plusieurs années d'utilisation. Avant d'appliquer une nouvelle couche de peinture pour poêle Jøtul, il est impératif d'éliminer toutes les écailles en nettoyant et en brossant la surface.
Les produits émaillés doivent uniquement être nettoyés à l'aide d'un chiffon sec. Proscrire toute utilisation de savon et d'eau. Nettoyer toute tâche à l'aide d'un produit de type nettoyant pour four.

7.0 Maintenance

Danger : toute modification non autorisée du produit est interdite et annule la garantie.
Utiliser uniquement les pièces détachées d'origine.
L'intervention d'un technicien compétent est recommandée.

7.1 Manipulation du déflecteur - de la grille et de la plaque de source - et des plaques de doublage

- Retirer le pare cendres.
- Soulever, incliner vers le bas, puis extraire le déflecteur qui repose sur les plaques de doublage. *(Sur un poêle avec sortie de conduit montée à l'arrière, soulever le couvercle et retirer le déflecteur par le haut.)*
- Soulever la grille et la plaque de source, puis les incliner pour les extraire.
- Retirer les plaques de doublage.

Inverser l'ordre de ces étapes selon que le déflecteur est à insérer ou à extraire du poêle.

8.0 Problèmes de fonctionnement - Causes et dépannages

Tirage faible

- Vérifier que la longueur de la cheminée est conforme aux législations et aux réglementations nationales en vigueur.*Voir également les sections* **« 2.0 Données techniques »** *et* **« 4.5 Cheminées et conduits »** *pour plus d'informations.*
- S'assurer que la section minimale de la cheminée est conforme à celle indiquée dans la section **« 2.0 Données techniques »**
- S'assurer que rien n'empêche l'évacuation de la fumée (souches ne dépassant pas le faîtage de 40 cm, arbres à moins de huit mètres du conduit, etc.).

Le feu s'étouffe rapidement

- S'assurer que le bois est suffisamment sec.
- Vérifiez la présence d'une pression négative dans la pièce. Arrêtez tout ventilateur et ouvrez une fenêtre située à proximité du foyer.
- Vérifier que l'entrée d'air est ouverte.
- Vérifier que le conduit n'est pas obstrué.

Important dépôt de suie sur la vitre

L'accumulation de suie sur la vitre est inévitable, mais la quantité de dépôt varie en fonction :

- du taux d'humidité du bois,
- conditions locales de tirage,
- du réglage de l'entrée d'air.

Une grande partie de cette suie est normalement consumée lorsque l'entrée d'air est ouverte à son maximum et en présence d'un feu vif dans le poêle *(*voir la rubrique *« Astuce»* de la section **« 6.1 Nettoyage de la vitre »**).

9.0 Équipements disponibles en option

Plaque de sol

Le poêle Jøtul F 100 est disponible avec une plaque de sol émaillée de couleur bleu-noir.
Dimensions : 630 x 759 x 17 mm.

Pieds longs

Le poêle peut être équipé de pieds longs. Hauteur: 215 mm

Bouclier thermique supplémentaire - n° de pièce 350743

Si ce bouclier thermique supplémentaire est mis en œuvre, cela modifie les distances de sécurité (voir fig.1)

ESPAÑOL

Indice

1.0 Relación con las autoridades de distintos países 29

2.0 Datos técnicos 29

3.0 Medidas de seguridad..... 30

4.0 Instalación 30

5.0 Utilización..... 32

6.0 Mantenimiento 33

7.0 Conservación 34

8.0 Solución de problemas de funcionamiento.... 34

9.0 Equipo opcional..... 34

Figuras 56

1.0 Relación con las autoridades de distintos países

La instalación de una estufa debe efectuarse con arreglo a la normativa legal de cada país.
La instalación del producto debe cumplir toda la normativa legal en vigor, incluyendo la que se aplica a nivel nacional y europeo.

Las instrucciones de montaje, instalación y del usuario se incluyen con el producto. Antes de utilizar el producto, la instalación la deberá aprobar una persona cualificada.

La placa de características del producto se encuentra en la protección térmica debajo del compartimento de cenizas, y está fabricada con material resistente al calor. En esta placa figura la información sobre identificación y documentación del producto.

2.0 Datos técnicos

Material:	Hierro fundido
Acabado:	Esmalte o pintura negra
Combustible:	Madera
Longitud máxima de los troncos:	40 cm
Potencia:	2,7-7,5 kW
Salida de humos:	Superior y posterior
Dimensión del tubo de humos:	
- ixterior:	Ø 125 mm/123 cm² sección transversal
- exterior:	Ø 150mm/177 cm² sección transversal
Peso aprox.:	97 kg
Suplementos opcionales:	Plancha de suelo esmaltada, patas largas
Dimensiones del producto, distancias:	Ver la **fig. 1**

Datos técnicos según EN 13240

Producción térmica nominal:	5,5 kW
Flujo másico del humo del gas:	5,0 gr/s
Tiro de chimenea recomendado:	12 Pa
Eficacia:	78%
emisión de CO (13% O_2):	0,18%
Temperatura de gas de combustión:	298° C
Tipo de funcionamiento:	Intermitente

3.0 Medidas de seguridad

3.1 Medidas para prevención de incendios

Cada vez que utilice la estufa puede existir cierto peligro. Por lo tanto, debe respetar las instrucciones siguientes:

- Asegúrese de que el mobiliario y otros materiales combustibles no estén demasiado próximos a la estufa.
- Deje que el fuego se consuma. No lo apague nunca con agua.
- La estufa se calienta durante su uso y puede causar quemaduras si se toca.
- La ceniza debe eliminarse adecuadamente en el exterior o vaciarse en un lugar que no represente un peligro de incendio.

3.2 Suministro de aire

Advertencia: Asegúrese de que existe un suministro de aireadecuado desde el exterior a la habitación en la que ha de instalarse la estufa.
Compruebe que no están obstruidos los respiraderos de la habitación en la que está instalada la estufa.

Un suministro de aire inadecuado puede hacer que el humo del gas se esparza por la habitación. ¡Esto es muy peligroso! Algunos de los síntomas son olor a humo, mareos, náuseas y sensación de malestar.

Evite el uso de ventiladores mecánicos en las habitaciones donde haya estufas. Esto podría causar una presión negativa y aspirar gases venenosos dentro de la habitación.

4.0 Instalación

Nota: Compruebe que la estufa no presenta daños antes de comenzar la instalación.
El producto pesa mucho. Necesitará ayuda tanto para montarlo como para colocarlo en su posición.

4.1 Montaje previo a la instalación

- El producto se suministra en una sola caja de embalaje que incluye una salida de humos, un cenicero y un tirador de puerta, que deben montarse.
- Una vez desembalado el producto, retire todas las piezas sueltas. Compruebe que el producto no tiene daños visibles y que los mangos reguladores funcionan.

Nota: La placa superior queda suelta encima del producto y no sujeta de ninguna forma.

Tubo de humos de montaje posterior

Si el tubo de humos debe instalarse en la parte posterior, siga estos pasos:

1. Levante la placa superior.
2. Realice una abertura para el tubo de humos en la protección térmica trasera **(fig. 3)**.
3. Afloje los dos tornillos que sostienen la salida de humos en su sitio desde debajo de la placa superior **(fig. 4A)**.
4. Afloje los dos tornillos que sujetan la cubierta de la salida trasera desde el interior. (sujete la cubierta cuando quite el último tornillo) **(fig. 5A).**
5. Cambie las posiciones de la cubierta y la salida de humos.
6. Coloque la placa superior.
7. Monte el cenicero de modo que cuelgue debajo de la puerta.
8. Atornille el pomo de la puerta en el asa. (Coloque la arandela blanca entre el asa y el pomo.)
9. Retire el papel protector de la junta y colóquela alrededor de la parte exterior del tubo de humos.
10. Monte el tubo de humos en la salida de humos.

Nota: es importante que las juntas/conductos de tiro estén completamente sellados. Las fugas de aire pueden hacer que el tubo de humos no funcione correctamente.

Tubo de humos de montaje superior

Si el tubo de humos debe instalarse en la parte superior, siga estos pasos:

1. Conecte la salida de humos a la placa superior con los dos tornillos. **Fig. 4-A.**
2. Monte el cenicero de modo que cuelgue debajo de la puerta.
3. Atornille el pomo de la puerta en el asa. (Coloque la arandela blanca entre el asa y el pomo.)

4.2 Suelo

Cimientos

Asegúrese de que el suelo es lo suficientemente sólido para aguantar la estufa. Consulte **«2.0 Datos técnicos»** para consultar los datos de pesos.

Protección de suelos de madera

Requisitos de la plancha del suelo:
La plancha del suelo debe cumplir las leyes y normativas nacionales. (Vea Regulaciones de construcción).

Requisitos para protección del suelo de material combustible en la parte delantera de la estufa

La placa frontal debe cumplir las leyes y normativas nacionales.

4.3 Muros

Distancia desde el producto a muros de material combustible

Puede utilizar la estufa con un tubo de humos sin aislamiento siempre que las distancias a los muros de material combustible se encuentren tal y como se muestra en la **fig. 1**.

Distancia hasta los muros protegidos por cortafuegos-véase fig. 1

Requisito para el muro cortafuegos
El muro cortafuegos debe tener un grosor mínimo de **100 mm** y estar hecho de ladrillo, hormigón armado u hormigón ligero. Pueden utilizarse otros materiales y estructuras que cuenten con la documentación correcta como, por ejemplo, el panel contraincendios Jøtul.

4.4 Techo

Debe haber una distancia mínima de 1.200 mm entre la estufa y un techo de material combustible por encima.

4.5 Chimeneas y tubos de humo

- La estufa se puede conectar a una chimenea y a un tubo de humo aprobados para estufas de combustibles sólidos con las temperaturas de gas de humo especificada en **«2.0 Datos técnicos»**.
- La sección transversal de la chimenea debe ser como mínimo tan grande como la sección transversal del tubo de humo. Consulte **«2.0 Datos técnicos»** para calcular la sección transversal correcta de la chimenea.
- Se pueden conectar varias estufas a la misma chimenea si la sección transversal de la misma es suficiente.
- La conexión a la chimenea debe realizarse según las instrucciones de instalación del proveedor de la chimenea.
- Antes de realizar un orificio en la chimenea, deberá probarse el montaje de la estufa para marcar correctamente la posición de la misma y el orificio en la chimenea. Consulte la **fig. 1** para conocer las dimensiones mínimas.
- Asegúrese de que el tubo de humos está inclinado en toda la trayectoria hacia arriba en la chimenea.
- Utilice un tubo de humos acodado con una trampilla de deshollinamiento para poderlo deshollinar.

Tenga en cuenta que las conexiones deben contar con una cierta flexibilidad para evitar el movimiento en la instalación, que podrían producir grietas. **Nota: Una conexión correcta y hermética es muy importante para el funcionamiento adecuado del producto.**

El tiro de la chimenea nunca debe superar los 2,5 mm H_2O (25 Pa) durante el uso de la estufa.
Si el tiro es demasiado fuerte, puede instalar y utilizar un regulador de salida de humos para controlarlo.

Si se produce un incendio en la chimenea

- Cierre todas las trampillas y respiraderos.
- Mantenga cerrada la puerta del hogar.
- Compruebe si existe humo en el desván y el sótano.
- Llame a los bomberos.
- Después de producirse un incendio, un experto deberá comprobar la estufa antes de utilizarse para asegurar que funciona correctamente.

4.6 Funciones de control (fig. 2A y 2B)

Cuando el producto esté instalado, compruebe siempre las funciones de control, Deberán moverse con facilidad y funcionar correctamente.

La Jøtul F 100 está equipada con los siguientes controles:

Respiradero de aire ventilado,	**fig. 2A**
Ventilador de encendido,	**fig. 2B**

A la izquierda:	Cerrado
A la derecha:	Abierto

5.0 Utilización

5.1 Elección del combustible

Utilice siempre madera de buena calidad. Con ello obtendrá resultados óptimos y cualquier otro combustible puede dañar la estufa.

5.2 Definición de leña de buena calidad de Jøtul

Al hablar de leña de buena calidad nos referimos a troncos de, por ejemplo, abedul, haya y roble.

La leña de buena calidad debe secarse de modo que el contenido de agua sea como máximo del 20%.
Para ello, se debe cortar la madera a finales de invierno o comienzos de la primavera a más tardar. Se debe cortar y apilar de forma que el aire circule a su alrededor. Se debe cubrir la leña apilada para evitar que absorba demasiada agua de lluvia. Los troncos deben guardarse en un lugar cerrado en otoño para utilizarlos durante la estación invernal.

La cantidad de energía que se obtiene de 1 Kg de leña varía muy poco, pero el peso específico de los diferentes tipos de madera sí varía considerablemente. Por ejemplo, un determinado volumen de abedul proporcionará menos energía (kWh) que el mismo volumen de roble, que tiene un peso específico más alto.

La cantidad de energía producida por 1 Kg de madera de buena calidad es aproximadamente de 3,8 kWh. 1 kg de leña completamente seca (0% de humedad) produce alrededor de 5 kWh, mientras que la leña con un nivel de humedad del 60% produce solamente alrededor de 1,5 kWh/Kg.

Consecuencias del uso de madera húmeda:
- Se acumula hollín/alquitrán en el cristal, en la estufa y en la chimenea.
- La estufa produce poco calor.
- Riesgo de incendio en la chimenea como consecuencia de la acumulación de hollín en la estufa, tubo de humos y chimenea.
- El fuego puede consumirse.

Preste especial atención a los materiales que nunca debe usar para encender el fuego:
- Productos de desecho domésticos, bolsas de plástico, etc.
- Madera pintada o impregnada (muy tóxica)
- Madera aglomerada o contrachapada
- Restos de madera

Éstos pueden dañar el producto y contaminar la atmósfera.

Nota: nunca utilice líquidos combustibles como gasolina, queroseno, alcoholes fuertes o similares para encender el fuego, porque podrían causar daños a usted y al producto.

5.3 Longitud y cantidad de troncos

Los troncos que se utilicen deberán tener una longitud máxima de **40 cm**. Jøtul F 100 es de una producción térmica nominal de **5,5** kW. Esto equivale a un consumo de aproximadamente **1,8** kg de troncos por hora.

La Jøtul F 100 es un producto que emplea un suministro de aire extra para permitir la combustión retardada de gases y partículas peligrosas. Es muy importante utilizar correctamente el sistema.

Otro factor importante para el consumo adecuado de combustible es el correcto tamaño de los troncos. El tamaño de los troncos debe ser:

Ramas:
Longitud: 20-40 cm
Diámetro: 2-5 cm
Cantidad por fuego: 6-8 trozos

Leña (troncos partidos):
Longitud: 40 cm
Diámetro: Aprox. 8 cm
Intervalos de adición de madera: cada 60 minutos aproximadamente
Tamaño del fuego: 1,8 kg
Cantidad por fuego: 2 unidades

5.4 Utilización por primera vez (véase fig. 6)

- Encienda el fuego tal y como se describe en**«5.5 Uso diario»**.
- Deje encendido el fuego durante unas horas y ventile el humo y el olor que pueda provenir del producto.
- Repita esta operación un par de veces.

Nota: Olores cuando se utiliza la estufa por primera vez.

Productos pintados: La primera vez que se enciende la estufa, puede emitir un gas irritante y oler ligeramente. Este gas no es tóxico, pero deberá ventilarse bien la habitación. Deje arder el fuego con un tiro alto hasta que todos los rastros de gas hayan desaparecido y no se detecten humo ni olores.
Productos esmaltados: Las primeras veces que se utiliza la estufa, es posible que se forme condensación de agua sobre la superficie. Ésta debe secarse para evitar que se formen manchas permanentes cuando se caliente la superficie.

5.5 Uso diario

Este producto está previsto para la combustión intermitente. Por combustión intermitente se entiende el uso normal de la estufa, entendiendo que cada fuego debe reducirse a rescoldos antes de añadir más leña.

Encendido

- Abra los respiraderos girándolos a la derecha **(fig. 2A+2B).**
- Coloque dos troncos medianos a cada lado de la base.
- Coloque entre ellos papel de periódico arrugado (o corteza de abedul), añada algunas ramas entrecruzadas encima y prenda fuego al papel. Aumente el tamaño de la madera gradualmente. **Véase la fig. 6.**
- Deje la puerta ligeramente abierta hasta que los leños se enciendan. Cierre la puerta y el respiradero de encendido cuando la leña haya prendido y arda un fuego vivo.
- Compruebe que se inicia la combustión retardada (combustión secundaria), Esto se advierte por la aparición de llamas amarillas oscilantes bajo la placa deflectora.
- Seguidamente, regule la velocidad de combustión en el nivel que desee de calor ajustando el respiradero de aire depurado **(fig. 2 A)**. (Utilice un guante, por ejemplo, cuando el asa esté caliente.)

Las emisiones de calor nominal se consiguen cuando el respiradero de aire depurado se abre aproximadamente un 75% (fig. 2A).

5.6 Añadir leña

1. Cada fuego debe consumirse hasta que quede un rescoldo, antes de añadir más leña. Abra ligeramente la puerta para que la presión negativa se equilibre antes de abrirla totalmente.
2. Añada la leña y asegúrese de que el respiradero de aire depurado está completamente abierto durante unos minutos hasta que la leña empiece a arder.
3. La apertura del **respiradero de aire depurado (fig. 2A)** se puede reducir una vez que la madera se ha encendido correctamente y esté ardiendo bien. Compruebe que se inicia la combustión retardada (combustión secundaria),

Nota: peligro de sobrecalentamiento: la estufa no se debe utilizar nunca de manera que se produzca un sobrecalentamiento.

El sobrecalentamiento se produce cuando hay demasiada madera y/o aire y se desarrolla demasiado calor. Si partes de la estufa se ponen incandescentes, se trata de un signo definitivo de sobrecalentamiento. Cuando ocurra esto, reduzca inmediatamente la apertura del respiradero.

Si sospecha un tiro excesivo/escaso en la chimenea, debe obtener ayuda profesional. Consulte también **«2.0 Datos técnicos»** *y* **«4.5 Chimenea y tubo de humos»** *para obtener más información.*

- En caso de que se prenda fuego en la chimenea o de que exista riesgo de que esto ocurra, deben cerrarse los respiraderos de la estufa y el tiro.
- Si es necesario, llame a los bomberos para que se ocupen de la extinción del fuego.
- Después de un fuego en la chimenea, ésta debe ser comprobada por la autoridad competente en deshollinamiento.

5.7 Uso de la estufa durante la transición del invierno a la primavera, con succión negativa del humo o en condiciones de viento difíciles

Durante los periodos de transición con fluctuaciones repentinas de la temperatura, con succión negativa del humo o en condiciones de viento difíciles, es posible que se produzcan alteraciones del tiro de la chimenea que dificulten la expulsión de los gases.
En estas condiciones, se debe usar menos leña y abrir más los respiraderos para que la leña arda más rápido. De este modo, se logrará mantener el tiro de la chimenea.
La ceniza debe retirarse con más frecuencia de la habitual para evitar que se acumule. Vea **«6.2 Retirada de la ceniza»**.

6.0 Mantenimiento

6.1 Limpieza del cristal

La estufa Jøtul F 100 está equipada con un sistema de depuración de aire para el cristal. El aire se aspira a través del respiradero de tiro por encima de la estufa y hacia abajo a lo largo del interior del cristal.

Sin embargo, siempre se adhiere algo de hollín al cristal, pero la cantidad dependerá de las condiciones de tiro locales y del ajuste del respiradero de tiro. La mayor parte de la capa de hollín se suele quemar cuando se abre completamente el respiradero de aire depurado y arde un fuego vivo en la estufa.

Un buen consejo: Para la limpieza normal, humedezca una toalla de papel en agua caliente y añádale cenizas de la cámara de combustión. Frote el cristal con la toalla de papel y enjuáguelo luego con agua limpia. Séquelo completamente. Si es necesario limpiar el cristal más a fondo, recomendamos el empleo de un limpiacristales (siga las instrucciones de uso del envase).

6.2 Eliminación de la ceniza (fig. 7)

- Abra la parrilla.
- Levante la bandeja de recogida de la ceniza.
- Deposite con cuidado la parrilla.
- Lo ideal es dejar algo de ceniza como capa protectora para la parte inferior de la estufa.

Vea también a continuación la descripción sobre cómo tratar las cenizas. **«3.0 Medidas de seguridad».**

6.3 Limpieza y eliminación del hollín

Pueden acumularse depósitos de hollín sobre las superficies internas de la estufa durante su uso. El hollín es un buen aislante y, por lo tanto, reduce la producción de calor de la estufa. Si dichos depósitos de hollín se acumulan durante el uso del producto, pueden eliminarse fácilmente con el limpiador de hollín .
Para evitar que se forme una capa de agua y alquitrán en la estufa, deberá dejar regularmente que el fuego arda con intensidad para eliminar dicha capa. Será necesario limpiar el interior una vez al año para obtener el máximo efecto de calentamiento del producto. Es una buena idea hacerlo cuando desholline la chimenea y los tubos de humos.

6.4 Deshollinar los tubos de humos hasta la chimenea

En los tubos de humos de montaje posterior, levante la placa superior y desholline el tubo hasta la apertura.
En el caso de los tubos de humo de montaje superior, el producto se puede deshollinar a través de la trampilla de deshollinamiento del tubo de humos. De lo contrario, deberá retirarse la placa deflectora levantándola hacia delante, desplazándola ligeramente hacia un lado y a continuación inclinándola hacia abajo. Deje la placa deflectora apoyada sobre la placa inferior hasta que termine la limpieza.

6.5 Comprobación de la estufa

Jøtul le aconseja que controle personalmente la estufa de forma minuciosa después de deshollinar o limpiar. Compruebe si existen fisuras en las superficies visibles.
Compruebe también que todas las uniones están selladas y que las juntas de la puerta y de la placa superior están bien colocadas. Deberán cambiarse las juntas que muestren signos de desgaste o deformación.
Limpie a fondo la ranura de las juntas, aplique adhesivo cerámico (disponible en su proveedor Jøtul local) y presione sobre la junta para que encaje en posición. La unión se secará en poco tiempo.

6.6 Mantenimiento exterior

Los productos pintados pueden alterar su color tras algunos años de utilización. Debe cepillarse la superficie para limpiarla de partículas sueltas antes de aplicar una pintura para estufas Jøtul nueva.
Los productos esmaltados deben limpiarse únicamente con un paño seco. No utilice jabón ni agua. Las manchas pueden eliminarse con un líquido de limpieza (por ejemplo, un producto para limpiar hornos, etc.).

7.0 Conservación

Advertencia: Es ilegal realizar cambios no autorizados en el producto.
Utilice siempre recambios originales.

7.1 Sustitución de la placa deflectora – parte inferior interna – quemadores

- Retire el dispositivo de retención de cenizas.
- Levante la placa deflectora, que se apoya en los quemadores, hacia arriba y hacia el lateral, e inclínela hacia abajo y hacia fuera de la puerta. *(Si el producto presenta un montaje posterior, la placa superior deberá retirarse y extraerse la placa deflectora a través de la parte superior.)*
- Levante la parte inferior interna y sáquela inclinándola.
- Quite los quemadores

Siga el mismo procedimiento para instalar estos elementos, pero en orden inverso.

8.0 Solución de problemas de funcionamiento

Poco tiro

- Compruebe que la longitud de la estufa cumple con los requisitos que estipula la normativa legal nacional. *Para obtener información, vea también las secciones* **«2.0 Información técnica»** *y* **«4.5 La chimenea y el tubo de humos»**.
- *Compruebe que la sección transversal mínima de la chimenea cumple lo estipulado en la sección* **«2.0 Información técnica»**
- Cerciórese que no hay ningún obstáculo que impida el escape de los gases: ramas, árboles, etc.

El fuego se apaga al poco tiempo

- Asegúrese de que la madera está suficientemente seca.
- Averigüe si existe presión negativa en la vivienda, apague los sistemas de ventilación mecánicos y abra una ventana cercana a la estufa.
- Compruebe que el respiradero está abierto.
- Compruebe que la toma de la salida de humos no está obstruida con hollín.

Si se acumula una cantidad anormal de hollín en el cristal

Siempre se adherirá algo de hollín al cristal pero la cantidad depende de:

- El grado de humedad de la leña.
- Las condiciones de tiro locales.
- La regulación del respiradero.

La mayor parte de este hollín se suele quemar cuando se abre completamente el respiradero y arde un fuego vivo en la estufa. *Vea también* **«6.1 Limpieza del cristal: un buen consejo».**

9.0 Equipo opcional

Plancha del suelo

Para la Jøtul F 100 podemos suministrar una plancha de suelo esmaltada en negro azulado.
Tamaño: 630 x 759 x 17 mm

Patas largas

Si desea aumentar la altura de la estufa, se pueden instalar patas más largas. Altura: 215 mm.

Pantalla térmica adicional, nº de catálogo: 350743

Cuando el producto se monta con pantalla térmica adicional las distancias mínimas de la estufa con la pared varían (vea **fig. 1**).

Indice generale

1.0 Conformità alle leggi 35

2.0 Dati tecnici..... 35

3.0 Norme di sicurezza generali 36

4.0 Installazione 36

5.0 Utilizzo..... 38

6.0 Manutenzione 40

7.0 Assistenza..... 41

8.0 Risoluzione dei problemi 41

9.0 Accessori opzionali..... 41

Figuri 56

1.0 Conformità alle leggi

L'installazione di una stufa deve essere eseguita in conformità alle leggi e alle norme locali di ogni paese. L'installazione del prodotto deve essere conforme a tutte le norme locali, incluse quelle relative a standard europei o specifici del paese.

Le istruzioni per l'assemblaggio, l'installazione e l'uso sono fornite con il prodotto. L'installazione può essere utilizzata solo dopo essere stata ispezionata e dopo l'emissione di un certificato di completamento.

La piastra informativa del prodotto, in materiale refrattario, si trova sullo scudo termico sotto il ceneraio e contiene le seguenti informazioni: produttore e indirizzo, numero del modello, numero di serie, uscita di calore prevista, numero di registrazione (dopo l'assegnazione), modello e misure di sicurezza.

2.0 Dati tecnici

Materiale:	ghisa
Finitura:	smalto o vernice nera
Combustibile:	legna
Lunghezza massima dei ceppi:	40 cm
Resa:	2,7-7,5 kW
Scarico della canna fumaria:	superiore, posteriore
Dimensioni della canna fumaria:	
- internamente:	sezione trasversale Ø 125 mm/123 cm²
- esternamente:	sezione trasversale Ø 150mm/177 cm²
Peso:	97 kg
Opzioni:	base smaltata,
gambe lunghe	Misure: vedere **fig. 1**

Dati tecnici in base alla normativa EN 13240

Potenza termica nominale:	5,5 kW
Massa di gas prodotta dal fumo:	5 g/sec
Tiraggio raccomandato della canna fumaria:	12 Pa
Rendimento:	78%
Emissione di CO (13% O_2):	0,18%
Temperatura del gas prodotto dal fumo:	298° C
Tipo di funzionamento:	intermittente

3.0 Norme di sicurezza generali

3.1 Precauzioni generali antincendio

L'utilizzo di una stufa può costituire un pericolo. Si raccomanda pertanto di attenersi alle istruzioni seguenti:

- Assicurarsi che mobili e altri materiali combustibili non siano mai troppo vicini alla stufa.
- Lasciare che il fuoco si spenga gradatamente, senza mai utilizzare dell'acqua.
- La stufa si scalda quando viene utilizzata pertanto, se toccata, può provocare ustioni.
- La cenere deve essere portata all'aperto o svuotata in un posto dove non costituisca un potenziale pericolo.

3.2 Circolazione dell'aria

Attenzione! Verificare che nel locale in cui si intende installare la stufa, la circolazione dell'aria sia adeguata.
Verificare che le prese d'aria presenti nel locale in cui si trova la stufa non siano bloccate.

Un'inadeguata circolazione dell'aria potrebbe provocare la presenza di gas prodotti dal fumo all'interno del locale, rappresentando un serio pericolo. In casi del genere è possibile riconoscere i seguenti sintomi: odore di fumo, sonnolenza, nausea e sensazione di malessere.

Evitare l'utilizzo di ventole meccaniche nel locale in cui si trova la stufa. Questo tipo di ventola potrebbe causare una pressione negativa e spingere gas velenosi all'interno del locale.

4.0 Installazione

Nota importante! Verificare che la stufa non abbia subito alcun danno di trasporto prima di dare inizio all'installazione.
Il prodotto è pesante. Sarà necessario chiedere aiuto per il montaggio e per sistemare il prodotto in posizione.

4.1 Montaggio prima dell'installazione

- Il prodotto viene consegnato in una sola confezione in cui sono contenute le parti da montare, ovvero lo scarico, il vassoietto portacenere e il pomello per la maniglia della porta.
- Dopo aver disimballato il prodotto, rimuovere tutte le parti libere. Ispezionare il prodotto per assicurarsi che sia privo di danni e che le manopole di regolazione funzionino.

Nota importante! La piastra superiore non è fissata al pannello superiore del prodotto e non deve essere fissata.

Canna fumaria con montaggio posteriore

Se la canna fumaria prevede il montaggio posteriore, eseguire la procedura riportata di seguito:

1. Sollevare la piastra superiore.
2. Sullo schermo termico posteriore praticare un foro per il condotto della canna fumaria **(fig. 3)**.
3. Svitare le due viti sul lato inferiore che tengono fermo lo scarico **(fig. 4A)**.
4. Dall'interno, svitare le due viti che tengono fermo il coperchio dello scarico posteriore (sostenere il coperchio quando si toglie l'ultima vite) **(fig. 5A).**
5. Invertire la posizione del coperchio e dello scarico.
6. Rimettere la piastra superiore.
7. Installare il vassoietto portacenere agganciandolo anteriormente, appena sotto la porta.
8. Avvitare il pomello della maniglia della porta (la rondella bianca deve trovarsi tra la maniglia e il pomello).
9. Estrarre la guarnizione dalla carta protettiva e fissarla intorno alla parte esterna dello scarico.
10. Montare il condotto della canna fumaria nel relativo foro.

Nota importante! È importante che i giunti e i condotti siano completamente sigillati. Le perdite d'aria possono impedire il corretto funzionamento della canna fumaria.

Canna fumaria con montaggio superiore

Se la canna fumaria prevede il montaggio superiore, eseguire la procedura riportata di seguito:

1. Fissare lo scarico sulla piastra superiore con le due viti **(fig. 4-A).**
2. Installare il vassoietto portacenere agganciandolo anteriormente, appena sotto la porta.
3. Avvitare il pomello della maniglia della porta (la rondella bianca deve trovarsi tra la maniglia e il pomello).

4.2 Pavimento

Basamento

Verificare che il pavimento/basamento sia sufficientemente robusto per supportare il peso della stufa, indicato nella sezione **«2.0 Dati tecnici»**.

Protezione del pavimento in legno

Requisiti della piastra per pavimento:
La piastra per pavimento deve essere conforme alle leggi e alle norme nazionali (consultare le Norme edilizie).

Requisiti per la protezione di pavimento infiammabile davanti alla stufa

La piastra anteriore deve essere conforme alle leggi e alle norme nazionali.

4.3 Pareti

Distanza tra il prodotto e il muro in materiale infiammabile

È possibile utilizzare la stufa con una canna fumaria non isolante a condizione che le distanze dalle pareti in materiale infiammabile siano uguali a quelle mostrate nella **fig. 1**.

Distanza tra il prodotto e il muro tagliafuoco (vedere fig. 1)

Requisiti del muro tagliafuoco
Il muro tagliafuoco deve avere uno spessore di almeno **100 mm** ed essere realizzato in blocchi di calcestruzzo a mattone o calcestruzzo leggero. È possibile utilizzare anche altri materiali e strutture provviste della necessaria documentazione, come ad esempio il pannello tagliafuoco Jøtul.

4.4 Soffitto

Tra la stufa e il soffitto in materiale infiammabile deve esserci una distanza minima di 1200 mm.

4.5 Canna fumaria e condotto

- La stufa può essere connessa a una canna fumaria e a un condotto che siano approvati per stufe a combustibile solido con temperatura del gas prodotto dal fumo specificato nella sezione **«2.0 Dati tecnici»**.
- L'ampiezza della sezione trasversale della canna fumaria deve essere almeno uguale a quella della sezione trasversale del condotto. Per calcolare la sezione trasversale corretta della canna fumaria, vedere la sezione **«2.0 Dati tecnici»**.
- Se la sezione trasversale della canna fumaria è sufficientemente ampia, è possibile collegarvi più stufe.
- Il collegamento con la canna fumaria deve essere effettuato in conformità alle istruzioni di installazione fornite dal produttore della stessa.
- Montare e posizionare provvisoriamente la stufa, senza praticare alcun foro nella canna fumaria, in modo da individuare la corretta posizione della stufa e del foro sulla canna fumaria. Per le dimensioni minime, vedere **fig. 1**.
- Assicurarsi che il condotto sia inclinato verso l'alto, verso la canna fumaria.
- Utilizzare un condotto provvisto di portello che consenta di effettuarne la pulizia.

È particolarmente importante che i collegamenti siano abbastanza flessibili. Ciò serve a impedire che un assestamento nell'installazione possa causare la formazione di crepe. **Nota importante! Un collegamento corretto ed ermetico è molto importante per il corretto funzionamento del prodotto.**

Il tiraggio della canna fumaria non dovrebbe mai superare 2,5 mm H_2O (25 Pa) durante l'utilizzo della stufa.
Se il tiraggio è troppo forte, è possibile controllarlo installando e azionando una valvola di tiraggio.

In caso di incendio della canna fumaria

- Chiudere tutte le aperture e le prese d'aria.
- Tenere chiusa la porta della stufa.
- Verificare la presenza di fumo in cantina e in soffitta.
- Chiamare i vigili del fuoco.
- Prima di utilizzare di nuovo la stufa dopo un incendio, è necessario che venga controllata da un tecnico specializzato che ne assicuri l'integrità e il corretto funzionamento.

4.6 Comandi di controllo (fig. 2A e 2B)

Quando il prodotto è installato, verificare sempre i comandi di controllo che devono muoversi con facilità e funzionare in maniera soddisfacente.

Jøtul F 100 è dotata dei seguenti comandi:

Presa d'aria superiore	**fig. 2A**
Valvola di accensione	**fig. 2B**

Spostato a sinistra:	chiuso
Spostato a destra:	aperto

5.0 Utilizzo

5.1 Scelta del combustibile

Utilizzare sempre legna di buona qualità in modo da ottenere risultati ottimali. L'utilizzo di qualsiasi altro combustile potrebbe danneggiare la stufa.

5.2 Legna di qualità: definizione di Jøtul

Per legna di buona qualità si intende la maggior parte dei tipi di legno conosciuti, ad esempio, il faggio, la betulla e la quercia.

La legna di buona qualità deve presentare un grado di essiccazione tale che il contenuto di acqua sia al massimo il 20%.
Perché ciò avvenga, va tagliata verso la fine dell'inverno o all'inizio della primavera e fatta asciugare all'aria aperta durante l'estate, disposta in cataste opportunamente coperte per evitare l'assorbimento della pioggia. Quando arriva l'autunno, portare i ceppi in casa per il successivo utilizzo durante l'inverno.

La quantità di energia che si sviluppa da 1 kg di legna è pressoché uguale. Al contrario, il peso netto dei diversi tipi di legna varia notevolmente. Ad esempio, il peso di una certa quantità di legno di betulla produrrà meno kWh della stessa quantità di legno di faggio.

La quantità di energia di 1 kg di legna di qualità è pari a circa 3,8 kWh. 1 kg di legna completamente asciutta (0% di umidità) genera circa 5 kWh, mentre legna con il 60% di umidità produce soltanto circa 1,5 kWh.

L'utilizzo di legna umida può comportare le seguenti conseguenze:
- Depositi di fuliggine/creosoto sul vetro, nella stufa e nella canna fumaria.
- Scarsa capacità di riscaldamento della stufa.
- Rischio di incendio nella canna fumaria quale conseguenza dell'accumulo di fuliggine nella stufa, nel condotto e nella canna fumaria stessa.
- Spegnimento del fuoco.

Non porre mai sul fuoco quanto segue:
- rifiuti domestici, sacchetti di plastica e così via
- legname verniciato o impregnato, estremamente tossico
- tavole di legno laminato
- legna di scarto.

Questi materiali possono danneggiare il prodotto e inquinare l'atmosfera.

Nota importante! Non utilizzare mai liquidi infiammabili come benzina, cherosene, alcool denaturato o simili per accendere il fuoco. Ciò potrebbe causare lesioni personali e danni al prodotto.

5.3 Lunghezza dei ceppi e quantità

La lunghezza massima dei ceppi non deve superare i **40 cm**. L'efficienza di Jøtul F 100 garantisce una potenza nominale di **5,5** kW. Ciò equivale a un consumo di circa **1,8** kg di legna all'ora.

La stufa Jøtul F 100 dispone di un sistema di combustione secondaria che assicura l'eliminazione dei gas e delle particelle pericolose prodotte dalla combustione. È estremamente importante che il sistema venga utilizzato correttamente.

Un altro fattore importante per ottenere un funzionamento efficiente della stufa è rappresentato dalle dimensioni dei ceppi, che devono essere le seguenti:

Fascine:
Lunghezza: 20-40 cm
Diametro: 2-5 cm
Quantità per un'accensione: 6-8 pezzi

Legna da ardere (spaccata):
Lunghezza: 40 cm
Diametro: circa 8 cm
Intervalli di aggiunta della legna: circa ogni 60 minuti
Aumento della fiamma: 1,8 kg
Quantità per carica: 2 pezzi

5.4 Accensione iniziale (vedere fig. 6)

- Accendere il fuoco come descritto nella sezione **«5.5 Utilizzo quotidiano»**.
- Accendere il fuoco e mantenerlo vivo per un paio di ore, facendo defluire dall'ambiente il fumo e l'odore generati dal prodotto.
- Ripetere questa operazione un paio di volte.

Nota importante! L'emissione di odori nel corso del primo utilizzo della stufa è del tutto normale.

Prodotti verniciati: è probabile che quando viene utilizzata per la prima volta, la stufa emetta un gas irritante ed emani un odore sgradevole. Il gas non è velenoso, tuttavia si consiglia di aumentare la ventilazione del locale. Lasciare che il fuoco arda con un tiraggio elevato fino a che tutte le tracce di gas scompaiono e non siano più presenti fumo o cattivi odori.
Prodotti smaltati: Le prime volte che si utilizza una stufa nuova può formarsi sulla superficie dell'acqua di condensa. Per evitare che le macchie diventino permanenti, è importante che la condensa venga asciugata immediatamente.

5.5 Utilizzo quotidiano

Il prodotto è stato progettato per l'impiego della combustione intermittente, con la quale si intende il normale utilizzo della stufa, ovvero l'attesa della formazione della brace prima di aggiungere altra legna.

Accensione

- Aprire le prese d'aria spostandole verso destra **(fig.2A e 2B).**
- Collocare due ceppi di medie dimensioni su ciascun lato della camera di combustione.
- Sistemare tra la legna dei fogli di giornale appallottolati oppure dei trucioli, aggiungervi alcune fascine disposte a incrocio e accendere i fogli di giornale. Aumentare gradatamente la quantità di legna. **Vedere fig. 6.**
- Lasciare la porta leggermente aperta finché la legna non prende fuoco. Chiudere la porta e la valvola di accensione quando si è certi che il fuoco abbia preso bene.
- Controllare che si sia verificata la combustione secondaria. Ciò viene indicato dalle presenza di fiamme gialle e sfarfallanti sotto al parafiamma.
- Regolare la presa d'aria superiore in modo da ottenere il tasso di combustione per il livello di riscaldamento desiderato **(fig. 2 A)** (quando la maniglia è calda è opportuno utilizzare un guanto).

L'emissione di calore nominale si ottiene quando la presa d'aria superiore è aperta al 75% circa (fig. 2A).

5.6 Aggiunta di legna

1. Ogni carica di legna dovrebbe bruciare sino alla cenere prima di poter aggiungere nuova legna. Aprire leggermente la porta per consentire l'annullamento della pressione negativa, quindi aprirla completamente.
2. Aggiungere la legna e verificare che la presa d'aria superiore resti completamente aperta per alcuni minuti fino a quando la legna non prende fuoco.
3. L'apertura della **presa d'aria superiore (fig. 2A)** può essere ridotta una volta che la legna ha preso bene fuoco. Controllare che si sia verificata la combustione secondaria.

Nota importante! Esiste il pericolo di surriscaldamento. La stufa non deve mai essere utilizzata in maniera da provocarne il surriscaldamento.

Il surriscaldamento si verifica quando si colloca una quantità eccessiva di legna nella stufa e/o quando si lascia la presa d'aria completamente aperta per troppo tempo. Se una qualsiasi parte della stufa diventa incandescente, significa che la temperatura è troppo elevata. Se ciò accade, ridurre immediatamente l'apertura della presa d'aria.

Se si sospetta un tiraggio eccessivo o insufficiente della canna fumaria, rivolgersi a un tecnico specializzato. Per ulteriori informazioni, vedere anche le sezioni **«2.0 Dati tecnici»** *e* **«4.5 Canna fumaria e condotto»**.

- Qualora la canna fumaria si incendi o possa incendiarsi, chiudere le prese d'aria e la valvola della stufa.
- Se necessario, chiamare i vigili del fuoco per spegnere l'incendio.
- In seguito a un incendio della canna fumaria, quest'ultima dovrà assolutamente essere controllata da personale specializzato.

5.7 Uso de la estufa durante la transición del invierno a la primavera, con succión negativa del humo o en condiciones de viento difíciles

Durante los periodos de transición con fluctuaciones repentinas de la temperatura, con succión negativa del humo o en condiciones de viento difíciles, es posible que se produzcan alteraciones del tiro de la chimenea que dificulten la expulsión de los gases.
En estas condiciones, se debe usar menos leña y abrir más los respiraderos para que la leña arda más rápido. De este modo, se logrará mantener el tiro de la chimenea.
La ceniza debe retirarse con más frecuencia de la habitual para evitar que se acumule. Vea **«6.2 Retirada de la ceniza».**

6.0 Manutenzione

6.1 Pulizia del vetro

La stufa Jøtul F 100 dispone del sistema di pulizia ad aria del vetro. Attraverso la presa d'aria di tiraggio, l'aria viene risucchiata nella parte superiore della stufa e spinta verso il basso lungo la parte interna del vetro.

Sarà comunque inevitabile l'accumulo di un po' fuliggine sul vetro, la sua cui quantità dipenderà dalle condizioni di tiraggio locale e dalla regolazione della presa d'aria superiore. La maggior parte della fuliggine verrà normalmente bruciata quando si apre completamente la presa d'aria superiore mentre il fuoco brucia vivacemente nella stufa.

Suggerimento utile! Per la pulizia generale, utilizzare carta da cucina inumidita con acqua calda e aggiungere della cenere presa dalla camera di combustione. Pulire il vetro con la carta, risciacquarlo con acqua pulita e asciugarlo completamente. Se fosse necessario pulire il vetro più a fondo, utilizzare un detergente per vetri (seguire le istruzioni riportate sul flacone).

6.2 Eliminazione della cenere (fig. 7)

- Aprire la griglia.
- Sollevare ed estrarre il contenitore per la cenere.
- Posizionare la grata sul fondo.
- Parte della cenere potrebbe essere lasciata a protezione della parte inferiore della stufa.

Per informazioni sullo smaltimento della cenere, vedere la sezione **«3.0 Norme di sicurezza generali».**

6.3 Pulizia della stufa ed eliminazione della fuliggine

Può darsi che durante l'utilizzo della stufa si depositi della fuliggine all'interno della stessa. La fuliggine è estremamente isolante e ridurrà il potere calorifico della stufa. Se i depositi di fuliggine si accumulano durante l'utilizzo del prodotto, è possibile rimuoverli con facilità utilizzando l'apposito utensile.
Per evitare che si formi uno strato di condensa di creosoto o acqua, a intervalli regolari di tempo è importante aumentare il calore del fuoco per asciugare completamente lo strato di condensa. Per ottenere i migliori risultati dal prodotto, è necessario effettuare ogni anno la pulizia interna. Un buon momento per farlo è quando si pulisce la canna fumaria e il condotto di scarico dei fumi.

6.4 Pulizia del condotto e della canna fumaria

Se lo scarico dei fumi è posteriore, sollevare la piastra superiore e pulire il condotto attraverso l'apertura.
Se lo scarico avviene dall'alto, è possibile pulire il prodotto attraverso l'apposito portello del condotto. In caso contrario, rimuovere lo schermo sollevandolo leggermente in avanti e lateralmente ed estraendolo lentamente. Appoggiare lo schermo sulla base fino a che l'operazione di pulizia non ha avuto termine.

6.5 Controllo della stufa

Jøtul consiglia di controllare personalmente e con attenzione la stufa dopo averne eseguito la pulizia. Controllare che non vi siano crepe su nessuna area di superficie visibile.
Verificare che tutti i giunti siano ermetici e che le guarnizioni della porta e della piastra superiore siano posizionate correttamente. Qualsiasi guarnizione che presenti segni di usura o deformazione deve essere sostituita.
Pulire a fondo le scanalature della guarnizione, applicare della colla ceramica (reperibile presso il rivenditore locale Jøtul) e posizionare la guarnizione correttamente premendo a fondo. Il giunto si asciugherà rapidamente.

6.6 Manutenzione esterna

Dopo alcuni anni di utilizzo può darsi che i **prodotti verniciati** cambino colore. Prima di applicare della nuova vernice, è necessario rimuovere dalla superficie le particelle che si stanno staccando.
Nel caso di **prodotti smaltati** è sufficiente passare un panno asciutto. Non utilizzare acqua saponata. È possibile rimuovere eventuali macchie con un liquido per la pulizia (ad esempio, per la pulizia del forno).

7.0 Assistenza

Attenzione! Non è consentito apportare al prodotto modifiche non autorizzate.
Utilizzare solo parti di ricambio originali.

7.1 Sostituzione dello schermo - base interna - pannelli bruciatori

- Togliere il contenitore della cenere.
- Sollevare lo schermo (che appoggia sui pannelli bruciatori) leggermente in avanti e lateralmente ed estrarlo lentamente attraverso la porta *(se lo scarico della canna fumaria è posteriore, si può sollevare la piastra superiore ed estrarre lo schermo dall'alto).*
- Sollevare la base interna ed estrarla lentamente.
- Sostituire i pannelli bruciatori.

Per effettuare l'installazione, ripetere la procedura in ordine inverso.

8.0 Risoluzione dei problemi

Scarso tiraggio

- Controllare la lunghezza della canna fumaria e verificare che sia conforme alle leggi e alle norme nazionali. *Per ulteriori informazioni, vedere anche le sezioni* **«2.0 Dati tecnici»** e **«4.5 Canna fumaria e condotto».**
- **Verificar**e che la sezione trasversale minima della canna fumaria sia della dimensione indicata nella sezione **«2.0 Dati tecnici».**
- Verificare che non ci sia nulla che impedisca il deflusso del fumo: rami, alberi e così via.

La stufa e spegnimento del fuoco

- Accertarsi che la legna sia sufficientemente secca.
- Verificare che ci sia una pressione negativa nella stanza, spegnere le ventole meccaniche e aprire una finestra nelle vicinanze della stufa
- Controllare che la presa d'aria sia aperta.
- Controllare che il condotto di scarico dei fumi non sia intasato dalla fuliggine.

Accumulo anomalo di fuliggine sul vetro

È inevitabile che si accumuli della fuliggine sul vetro, ma la sua quantità dipende da:

- Umidità della legna.
- Condizioni di tiraggio del locale.
- Regolazione della presa d'aria.

Gran parte della fuliggine viene normalmente bruciata quando la presa d'aria è completamente aperta e il fuoco arde vivacemente nella stufa. *Vedere anche «Suggerimento utile» nella sezione* **«6.1 Pulizia del vetro».**

9.0 Accessori opzionali

Base decorativa

La stufa Jøtul F 100 offre la possibilità di avere una base smaltata di colore blu notte.
Le dimensioni della base sono: 630 x 759 x 17 mm.

Gambe lunghe

Se si desidera che la stufa sia più alta, è possibile installare le gambe lunghe che hanno un'altezza di 215 mm.

Extra Schermo Paracalore - codice cat. 350743

In questo caso per le distante tra la stufa e il muro vedere la **figura 1**.

DEUTSCH

Inhaltsverzeichnis

1.0 Gesetzliche Bestimmungen..... 42

2.0 Produktinformationen..... 42

3.0 Allgemeine Sicherheitsbestimmungen 43

4.0 Aufstellung 43

5.0 Betriebsanleitung 45

6.0 Pflege..... 47

7.0 Instandhaltung..... 48

8.0 Fehlersuche bei Betriebsstörungen 48

9.0 Zusatzausstattung..... 48

Figures 56

1.0 Gesetzliche Bestimmungen

Der Jøtul F 100 ist ein sauber brennender Kaminofen und ist nach DIN 18891 Bauart 1 und Ô norm.
Die Aufstellung muss gemäß den behördlichen Auflagen und Bestimmungen des jeweiligen Landes erfolgen.
Alle lokalen Bestimmungen, einschließlich solche im Bezug auf nationale und europäische Normen, müssen bei der Aufstellung des Produkts eingehalten werden.

Sprechen Sie vor dem Einbau mit ihrem zuständigen Bezirks - Schornsteinfegermeister. Er wird Sie über die baurechtlichen Vorschriften ingormieren, und die Abnahme durchfuhren.

Anleitungen für Montage bzw. Aufstellung und zum Betrieb des Ofens sind dem Produkt beigelegt. Das Produkt muss vor Inbetriebnahme durch eine qualifizierte Stelle genehmigt werden.

Eine Plakette mit Produktinformationen aus hitzebeständigem Material befindet sich auf dem Hitzeschild an der Rückseite des Produkts. Sie enthält Informationen über Kennzeichnung und Dokumentation des Produkts.

2.0 Produktinformationen

Material:	Gusseisen
Deckschicht:	Emaille oder schwarz lackiert
Heizmaterial:	Holz
Max. Holzscheitlänge:	40 cm
Leistung:	2,7 -7,5 kW
Rauchrohranschluss:	An Ober- und Rückseite
Rauchrohrabmessungen:	
- inner:	Ø 125 mm/123 cm² Querschnitt
- außen:	Ø 150 mm/177 cm² Querschnitt
Gewicht, ca.:	97 kg
Produktabmessungen, Abstände:	Siehe **Abb. 1**
Zusatzausrüstungen:	Emaillierte Bodenplatte, lange Beine

Produktinformationen nach DIN 18891

Nennwärmeleistung:	5,5 kW
Rauchgasmassenstrom:	5,0 g/s
Empfohlener Kaminzug:	12 Pa
Wirkungsgrad:	78 %
CO-Emission (13 % O_2):	0,18 %
Rauchgastemperatur:	298°C
Gebrauch:	Periodisch

3.0 Allgemeine Sicherheitsbestimmungen

3.1 Feuerverhütende Maßnahmen

Die Benutzung der Feuerstelle ist stets mit einer gewissen Gefahr verbunden. Deshalb müssen die folgenden Anleitungen unbedingt beachtet werden:

- Achten Sie darauf, dass Möbel und andere brennbare Gegenstände nicht zu nahe an der Feuerstelle stehen.
- Lassen Sie das Feuer einfach ausgehen. Löschen Sie es niemals mit Wasser.
- Der Kaminofen wird heiß und kann bei Berührung Verletzungen hervorrufen.
- Die Asche muss im Freien an einem Ort entsorgt werden, an dem keine Feuergefahr besteht.

3.2 Frischluftzufuhr

Vorsicht!Stellen Sie eine ausreichende Frischluftzufuhr im Raum sicher, in dem der Kaminofen aufgestellt werden soll.

Stellen Sie sicher, das die Belüftungen in dem Raum mit dem Kaminofen nicht blockiert sind.

Unzureichende Belüftung kann dazu führen, dass sich Rauchgas im Raum ansammelt. Dies ist äußerst gefährlich! Anzeichen dafür sind Rauchgeruch, Benommenheit, Übelkeit und Unwohlsein.

In Räumen mit Kaminöfen sollten keine Lüftungseinrichtungen mit mechanischem Gebläse verwendet werden. Dies führt ggf. zu einer ungünstigen Druckverteilung, wodurch giftige Abgase in den Raum geblasen werden.

3.3 Bauarten von Kaminöfen

DIN 18891 unterscheidet Kaminöfen der Bauart 1 und 2. Kaminöfen der Bauart 1 haben eine selbstschliessende Feuerraumtür und dürfen an einen mehrfach belegten Schornstein angeschlossen werden. Aus Sicherheitsgründen muß die Feuerraumtür mit Ausnahme der Bedienung stets geschlossen sein. Kaminöfen der Bauart 1 dürfen ständig betrieben werden.

Kaminöfen der Bauart 2 müssen an einen eigenen Schornstein angeschlossen werden. Der Betrieb mit offenem Feuerraum ist nur unter Aufsicht statthaft.

4.0 Aufstellung

Überprüfen Sie den Kaminofen vor dem Aufstellen auf Transportschäden.

Der Kaminofen ist schwer! Um den Kaminofen aufzustellen und in die richtige Position zu bringen, ist eine zweite Person erforderlich.

4.1 Zusammenbau vor der Aufstellung

- Der Kaminofen wird als einzelnes Paket geliefert; Rauchabzug, Aschenlippe und Türgriff müssen angebaut werden.
- Entfernen Sie nach dem Auspacken des Produkts alle losen Teile. Überprüfen Sie den Kaminofen auf eventuell sichtbare Beschädigungen und vergewissern Sie sich, dass der Handgriff für die Regelung funktioniert.

Hinweis: Die Deckelplatte wird nur auf den Kaminofen aufgelegt und nicht befestigt.

An der Rückwand montierter Rauchabzug

Wenn der Rauchabzug an der Rückwand montiert werden soll, gehen Sie dazu wie folgt vor:

1. Heben Sie die Deckelplatte ab.
2. Schneiden Sie auf der Rückseite eine Öffnung für das Abzugsrohr in den Hitzeschild **(Abb. 3)**.
3. Lösen Sie von innen die beiden Schrauben, mit denen der Rauchabzug befestigt ist **(Abb. 4A)**.
4. Entfernen Sie von innen die beiden Schrauben, mit denen die Abdeckung für den hinteren Abzug befestigt ist. (Halten Sie die Abdeckung beim Lösen der letzten Schraube fest) **(Abb. 5A).**
5. Tauschen Sie die Abdeckung und die Rauchabzug-Abdeckung aus.
6. Legen Sie die Deckelplatte wieder auf.
7. Bauen Sie die Aschenlippe ein, indem Sie sie unter der Tür einhängen.
8. Schrauben Sie den Türknauf auf den Handgriff. (Platzieren Sie die weisse Unterlegscheibe zwischen Handgriff und Türknauf).
9. Entfernen Sie die Schutzhülle von der Dichtung und befestigen Sie sie rings um den Rauchabzug.
10. Befestigen Sie das Rauchrohr in dem Rauchabzug.

Hinweis: Es ist wichtig, dass die Fugen der Abzugsrohre vollständig abgedichtet sind. Undichtigkeiten können die Funktion des Abzugsrohrs beeinträchtigen.

Oben montiertes Abzugsrohr

Wenn der Rauchabzug auf dem Oberteil des Kaminofens montiert werden soll, gehen Sie dazu wie folgt vor:

1. Befestigen Sie den Rauchabzug mit Hilfe von zwei Schrauben an der Deckelplatte. **Abb. 4-A.**
2. Bauen Sie die Aschenlippe ein, indem Sie sie unter der Tür einhängen.
3. Schrauben Sie den Türknauf auf den Handgriff. (Platzieren Sie die weisse Unterlegscheibe zwischen Handgriff und Türknauf).

4.2 Fußboden

Untergrund

Stellen Sie sicher, dass der Fußboden den Kaminofen tragen kann. Gewichtsangaben finden Sie in Abschnitt **«2.0 Produktinformationen»**.

Schutz von Holzfußböden

Anforderungen an die Brandschutzplatte:
Die Bodenplatte muss den nationalen Gesetzen und Bestimmungen entsprechen. (Siehe Gebäudevorschriften).

Erforderliche Schutzmaßnahmen für brennbare Böden vor dem Ofen:

Wird der Ofen auf einem Holzfußboden aufgestellt, muss der Boden unter und vor dem Ofen mit einer Platte aus Metall oder einem anderen unbrennbarem Material abgedeckt werden. Die empfohlene Mindestdicke beträgt 0,9 mm.
Brennbare Bodenbeläge – z. B. Linoleum, Teppiche usw. – unter der Brandschutzplatte müssen entfernt werden.

4.3 Wände

Abstand zu Wänden aus brennbarem Material

Sie können den Kaminofen mit einem nicht isolierten Abzugsrohr betreiben, wenn Wände aus brennbarem Material, wie in **Abb. 1** gezeigt, weit genug entfernt sind.

Abstand zu Wänden, die durch eine Brandschutzwand geschützt sind – siehe Abb. 1

Anforderungen an die Brandschutzwand
Die Brandschutzwand muss mindestens **100 mm** dick sein und aus Ziegelstein, Beton oder Leichtbeton bestehen. Auch andere Werkstoffe und Konstruktionen mit hinreichender Produktdokumentation sind zulässig, z.B. Jøtul-Feuerschutzplatten.

4.4 Decke

Es muss ein Abstand von mindestens 1200 mm zu einer brennbaren Decke über dem Kaminofen vorhanden sein.

4.5 Schornsteine und Abzugsrohre

- Der Kaminofen kann an einen Schornstein und an ein Abzugsrohr angeschlossen werden, wenn diese für mit Festbrennstoffen betriebene Feuerstellen mit Rauchgastemperaturen wie im Abschnitt **«2.0 Produktinformationen»** angegeben zugelassen sind.
- Der Querschnitt des Schornsteins muss mindestens dem des Abzugsrohrs entsprechen. Angaben zur Berechnung des richtigen Schornsteinquerschnitts finden Sie im Abschnitt **«2.0 Produktinformationen»**.
- Es können auch mehrere Feuerstellen an einen Schornstein angeschlossen werden, wenn dessen Querschnitt ausreichend ist.
- Der Anschluss an den Schornstein muss gemäß der Montageanweisungen des Schornsteinherstellers erfolgen.
- Bevor der Schornstein mit einem Loch versehen wird, sollte der Kaminofen probeweise aufgestellt werden, um die korrekte Position des Kaminofens und des Lochs im Schornstein zu markieren. Mindestmaße werden in **Abb. 1** angegeben.
- Sorgen Sie dafür, dass das Abzugsrohr zum Schornstein nach oben hin geneigt ist.
- Verwenden Sie einen Rohrbogen mit einer Reinigungsöffnung, damit das Rohr gefegt werden kann.

Beachten Sie, dass Verbindungen eine bestimmte Flexibilität aufweisen müssen, um Bewegungen in der Installation zu vermeiden, die zu Rissen führen können.
Hinweis: Eine ordnungsgemäße und dichte Verbindung ist für eine einwandfreie Funktion des Kaminofens äußerst wichtig.
Der Zug des Schornsteins darf während des Ofenbetriebs 2,5 mm H_2O (25 Pa) nicht übersteigen.
Wenn der Zug zu stark ist, muss ein Schieber zur Regelung des Schornsteinzugs eingebaut werden.

Schornsteinbrand

- Schließen Sie alle Be- und Entlüftungsöffnungen.
- Halten Sie die Brennkammertür geschlossen.
- Überprüfen Sie Dachboden und Keller auf Rauch.
- Rufen Sie die Feuerwehr.
- Vor dem erneuten Betrieb nach einem Feuer muss der Schonsteinfeger die Feuerstelle überprüfen, um deren vollständige Funktionstüchtigkeit sicherzustellen.

4.6 Regulierungsfunktionen (Abb. 2A und 2B)

Nach der Aufstellung des Kaminofens müssen die Regulierungsfunktionen stets überprüft werden. Diese müssen leichtgängig sein und einwandfrei arbeiten.

Der Jøtul F 100 ist mit folgenden Regulierungen ausgerüstet:

Oberer Lufteinzug,	**Abb. 2A**
Unterer Lufteinzug,	**Abb. 2B**

Linke Position:	Geschlossen
Rechte Position:	Geöffnet

5.0 Betriebsanleitung

5.1 Brennstoffauswahl

Verwenden Sie immer Qualitätsholz. Damit erreichen Sie optimale Ergebnisse, denn andere Brennstoffe können den Kaminofen beschädigen.

5.2 Jøtuls Definition von Qualitätsbrennholz

Brennholz guter Qualität sind beispielsweise Scheite aus Birken-, Buchen- und Eichenholz.

Brennholz guter Qualität muss getrocknet sein, d. h. einem Wasseranteil von maximal 20 % besitzen.
Um diese Qualität zu erreichen, sollte das Holz spätestens zum Ende des Winters oder zu Beginn des Frühlings geschlagen werden. Es sollte zersägt und so gestapelt werden, dass Luft durch den Holzstapel zirkulieren kann. Die Holzstapel sollten abgedeckt werden, um die übermäßige Aufnahme von Regenwasser zu vermeiden. Im Herbst sollten die Holzscheite in geschlossenen Räumen gelagert werden, um dann im Winter verfeuert zu werden.

Die Energieausbeute von 1 kg Brennholz schwankt nur geringfügig. Das spezifische Gewicht der verschiedenen Holzarten unterscheidet sich dagegen erheblich. Ein bestimmtes Volumen Birkenholz liefert z. B. weniger Energie (kWh) als das gleiche Volumen Eichenholz, das über ein höheres spezifisches Gewicht verfügt.

Die Energieausbeute von 1 kg Qualitätsholz liegt bei etwa 3,8 kWh. 1 kg absolut trockenes Holz (0 % Feuchtigkeit) liefert ca. 5 kWh, während Holz mit 60 % Feuchtigkeitsgehalt dagegen nur etwa 1,5 kWh/kg liefert.

Diese Folgen können bei der Verwendung von feuchtem Holz auftreten:
- Ruß- oder Teerablagerungen auf dem Sichtfenster, im Kaminofen und im Schornstein
- Geringe Wärmeabgabe durch den Kaminofen
- Risiko eines Kaminbrands durch zunehmende Rußablagerungen im Ofen, im Abzugsrohr und im Schornstein
- Erlöschen des Feuers

Verwenden Sie niemals folgende Materialien zum Entzünden eines Feuers:
- Hausmüll, Plastiktüten usw.
- Lackiertes oder imprägniertes Holz (hochgiftig)
- Spanplatten oder Laminatbretter
- Treibholz

Diese Materialien können den Ofen beschädigen und belasten die Umwelt, insbesondere die Luft.

Hinweis Entfachen Sie ein Feuer niemals mit leicht entzündlichen Flüssigkeiten wie z. B. Benzin, Kerosin, Brennspiritus o. ä. Es besteht Verletzungsgefahr, außerdem kann der Ofen beschädigt werden.

5.3 Länge, Menge und Qualität des Brennholzes

Die verwendeten Holzscheite sollten nicht länger als **40 cm** sein. Der Jøtul F 100 hat eine Nennwärmeleistung von **5,5** kW. Das entspricht etwa einem Verbrauch von ca. **1,8** kg Holzscheite pro Stunde.

Der Jøtul F 100 ist ein Kaminofen, der durch zusätzliche Luftzufuhr gefährliche Gase und Partikel nachverbrennt. Die ordnungsgemäße Benutzung des Systems ist wichtig.

Ein weiterer wichtiger Faktor für die ordnungsgemäße Verbrennung des Holzes ist die passende Größe der Holzscheite. Die Scheite sollten folgende Maße haben:

Anzündholz:
Länge: 20 -40 cm
Durchmesser: 2-5 cm
Menge pro Feuer: 6-8 Stück

Brennholz (Scheite):
Länge: 40 cm
Durchmesser: ca. 8 cm
Nachlegen von Holz: Ca. alle 60 Minuten
Größe des Feuers: 1,8 kg
Menge pro Füllung: 2 Holzscheite

5.4 Erste Inbetriebnahme (siehe Abb. 6)

- Zünden Sie das Feuer wie in Abschnitt **«5.5 Täglicher Gebrauch»** beschrieben an.
- Lassen Sie das Feuer einige Stunden lang brennen und lüften Sie den Raum, falls Rauch oder Gerüche entstehen.
- Wiederholen Sie diesen Vorgang mehrmals.

Hinweis: Wenn Sie den Kaminofen das erste Mal benutzen, kann es zu Geruchsbildung kommen.

Lackierte Kaminöfen: Wenn der Kaminofen zum ersten Mal verwendet wird, können sich Dämpfe bilden, und es kann ein unangenehmer Geruch entstehen. Das Gas ist ungiftig, der Raum sollte jedoch gut belüftet werden. Lassen Sie das Feuer bei starkem Luftzug brennen, bis die letzten Spuren von Dämpfen verschwunden und auch kein Rauch und keine Gerüche mehr vorhanden sind.

Emaillierte Kaminöfen: Bei der ersten Inbetriebnahme kann sich an der Außenfläche des Kaminofens Kondenswasser bilden. Dies muss in jedem Fall weggewischt werden, um die Bildung bleibender Wasserflecken bei Erwärmung der Oberfläche zu vermeiden.

5.5 Täglicher Gebrauch

Dieses Produkt ist für eine periodische Verbrennung konstruiert. Mit periodischer Verbrennung ist die normale Verwendung eines Ofens gemeint, bei der das Holz zu glimmender Asche verbrennt, bevor neues Brennholz nachgelegt wird.

Anzünden

- Öffnen Sie die Lüftungen, indem Sie sie nach rechts schieben (Abb. 2A + 2B).
- Legen Sie zwei mittelgroße Holzscheite auf jede Seite der Brennkammer.
- Schieben Sie etwas zusammen gedrehtes Zeitungspapier (oder Birkenrinde) zwischen die Scheite. Legen Sie dann etwas Anzündholz in einem kreuzförmigen Muster darauf, und zünden Sie das Zeitungspapier an. Legen Sie jetzt immer größere Holzscheite in das Feuer. **Siehe Abb. 6.**
- Lassen Sie die Tür leicht geöffnet, bis die Holzscheite Feuer fangen. Schließen Sie die Tür und den unteren Lufteinzug, sobald das Feuerholz entfacht ist und das Feuer mit lebhafter Flamme brennt.
- Prüfen Sie, ob die Nachverbrennung (Sekundärverbrennung) beginnt. Eine gelbliche, flackernde Flamme unter der Ablenkplatte ist für diesen Vorgang charakteristisch.
- Die gewünschte Wärmemenge regulieren Sie über die Verbrennungsgeschwindigkeit, indem Sie den oberen Lufteinzug entsprechend einstellen **(Abb. 2A).** (Benutzen Sie einen Handschuh o. ä., wenn der Griff heiß ist).

Die Nennwärmeleistung wird erreicht, wenn die oberer Luftzufuhr um ca. 75 % geöffnet ist (Abb. 2A).

5.6 Nachlegen von Brennholz

1. Lassen Sie jede Holzfüllung so lange brennen, bis nur noch glühende Asche vorhanden ist, bevor Sie neues Brennholz auflegen. Öffnen Sie die Tür zunächst nur leicht, damit der Unterdruck ausgeglichen werden kann.
2. Legen Sie Holz nach, und stellen Sie sicher, dass der obere Lufteinzug für ein paar Minuten vollständig geöffnet ist, bis das Holz Feuer gefangen hat.
3. Der **obere Lufteinzug (Abb. 2A)** kann reduziert werden, sobald das Holz mit lebhafter Flamme brennt. Prüfen Sie, ob die Nachverbrennung (Sekundärverbrennung) beginnt.

Hinweis: Überhitzungsgefahr: Der Kaminofen darf auf keinen Fall auf eine Weise betrieben werden, die zu einer Überhitzung führt.
Eine Überhitzung findet statt, wenn zu viel Holz und/oder Luft vorhanden sind, so dass zuviel Hitze produziert wird. Ein sicheres Anzeichen für eine Überhitzung sind rot glühende Teile des Kaminofens. In diesem Fall müssen Sie sofort die Luftzufuhr verringern.

Wenn der Verdacht auf zu starken oder zu geringen Luftzug im Kamin besteht, muss professionelle Hilfe in Anspruch genommen werden. Weitere Informationen finden Sie in den Abschnitten **«2.0 Produktinformationen»** *und* **«4.5 Schornstein und Abzugsrohr»**.

- Sollte ein Schornsteinbrand entstehen oder die Gefahr eines Schornsteinbrandes bestehen, müssen die Be- und Entlüftungen sowie der Schieber geschlossen werden.
- Rufen Sie ggf. die Feuerwehr, um das Feuer zu löschen.
- Nach jedem Schornsteinbrand muss dieser vom Schornsteinfeger überprüft werden.

5.7 Heizen in der Übergangszeit

In der Übergangszeit, d.h. bei höheren Außentemperaturen, kann es bei plötzlichem Temperaturanstieg zu Störungen des Schornsteinzuges kommen, so daß die heizgase nicht vollständig abgezogen werden. Die Feuerstätte ist dann mit geringeren Brennstoffmengen zu befüllen un bei grösserer Stellung des Primärluftschiebers/-reglers so zu betreiben, daß der vorhandene Brennstoff schneller (mit Flammen-entwicklung) abbrennt und dadurch der Schornsteinzug stabilisiert wird. Zur Vermeidung von Widerständen im Glutbett sollte die Asche öfter vorsichtig abgeschürt werden. Sie in den Abschnitten **«6.2 Entsorgung der Asche».**

6.0 Pflege

6.1 Reinigung des Sichtfensters

Der Jøtul F 100 ist mit einem Luftspülsystem für das Sichtfenster ausgestattet. Durch die Luftzufuhröffnung gelangt die angesaugte Luft von oben in die Brennkammer und strömt an der Innenseite des Sichtfensters entlang nach unten.

Dennoch kann sich je nach den örtlichen Schornsteinzugverhältnissen und der Einstellung der Spülluftzufuhr immer noch etwas Ruß am Sichtfenster absetzen. Normalerweise verbrennt der Großteil der Rußschicht bei vollständig geöffneter Spülluftzufuhr und bei lebhaft brennendem Feuer.

Nützlicher Hinweis!Verwenden Sie zur einfachen Reinigung des Sichtfensters ein mit warmem Wasser angefeuchtetes Papiertuch, und fügen Sie etwas Asche aus der Brennkammer hinzu. Reiben Sie mit dem Papiertuch über das Sichtfenster, und waschen Sie es anschließend mit klarem Wasser. Trocken Sie das Fenster sorgfältig. Falls das Sichtfenster sorgfältiger gereinigt werden muss, wird ein Glasreiniger empfohlen (beachten Sie die Gebrauchsanweisung auf der Flasche).

6.2 Entsorgung der Asche (Abb. 7)

- Öffnen Sie den Feuerrost.
- Heben Sie den Aschekasten heraus.
- Setzen Sie den Rost vorsichtig ab.
- Als Schutzschicht zum Ofenboden sollte etwas Asche im Kasten verbleiben.

Beachten Sie auch die nachstehenden Hinweise zum Umgang mit Asche: **«3.0 Allgemeine Sicherheitsbestimmungen».**

6.3 Reinigung und Rußentfernung

Während des Betriebs können sich an den Innenflächen der Brennkammer Rußablagerungen bilden. Der Ruß wirkt wie ein Isolator und verringert die Wärmeabgabe des Kaminofens. Haben sich die Rußablagerungen angesammelt, lassen sich diese mit Rußentferner leicht entfernen.
Um Kondenswasser- und Teerablagerungen in der Brennkammer zu vermeiden, muss der Kaminofen regelmäßig stärker aufgeheizt werden, um die Ablagerungen zu verbrennen. Einmal jährlich ist eine Innenreinigung erforderlich, um eine bestmögliche Heizleistung des Kaminofens zu erhalten. Dabei ist es sinnvoll, dies zusammen mit dem Ausfegen von Schornstein und Abzugsrohr zu erledigen.

6.4 Fegen des Abzugsrohrs bis zum Schornstein

Befindet sich das Abzugsrohr an der Rückseite, heben Sie die Deckelplatte ab und fegen Sie das Rohr durch die Öffnung.
Befindet sich das Abzugsrohr oben, kann das Rohr durch die Reinigungsöffnung gefegt werden. Falls dies nicht möglich ist, muss die Ablenkplatte entfernt werden, indem man sie vorn anhebt und zur Seite bewegt und dann nach unten kippt. Legen Sie die Ablenkplatte auf der Bodenplatte ab, bis die Reinigung beendet ist.

6.5 Prüfung des Ofens

Jøtul empfiehlt, dass Sie persönlich eine sorgfältige Inspektion des Kaminofens durchführen, nachdem er gereinigt bzw. ausgefegt wurde. Prüfen Sie alle sichtbaren Oberflächen auf Risse.
Prüfen Sie auch, ob alle Verbindungen abgedichtet sind und die Dichtungen von Tür und Deckelplatte richtig sitzen. Verschlissene oder verformte Dichtungen müssen ersetzt werden.
Reinigen Sie die Dichtnuten sorgfältig, tragen Sie Spezialkleber (erhältlich bei Ihrem Jøtul-Vertragshändler) auf, und pressen Sie die Dichtung in ihren Sitz. Die Verbindungen trocknen schnell.

6.6 Pflege der Oberflächen

Bei **lackierten Kaminöfen** kann sich der Farbton nach mehrjährigem Gebrauch ändern. Bevor Sie einen neuen Jøtul-Ofenlack aufbringen, sollten Sie die Oberflächen reinigen und von losen Partikeln befreien.
Emaillierte Kaminöfen dürfen nur mit einem trockenen Tuch gereinigt werden. Verwenden Sie keine Seifenlauge. Flecken lassen sich mit Reinigungsmitteln (z. B. Ofenreiniger) entfernen.

7.0 Instandhaltung

Vorsicht! Nicht genehmigte Veränderungen am Produkt sind nicht zulässig.
Verwenden Sie nur Original-Ersatzteile.

7.1 Ersetzen von Umlenkplatte – Innenboden - Hitzeschutzplatten

- Entfernen Sie den Aschekasten.
- Die auf den Brennerplatten aufliegende Ablenkplatte wird nach vorn und zur Seite gehoben, dann nach unten gekippt und durch die Türöffnung herausgenommen. *(Befindet sich das Abzugsrohr an der Rückseite, kann die Deckelplatte abgenommen und das Ablenkblech durch die entstandene Öffnung herausgenommen werden.)*
- Heben Sie die innere Bodenplatte an und heben Sie sie heraus.
- Entfernen Sie die Hitzschutzplatten

Gehen Sie zum Zusammenbau in der umgekehrten Reihenfolge vor.

7.2 Austausch von Kohleheizung-Einbaukit

Der Kohleheizung-Einbaukit besteht aus: Neue hintere Bodenplatte, Ascherost, Aschenkasten, eine Tüte mit Schrauben.

- Aschenlippe abnehmen.
- Aschenleiste und Grundplatte entfernen.
- Drehen Sie die mittlere, auf der Unterseite befindliche Schraube heraus und entfernen Sie den Hitzeschild. Entfernen Sie die dargestellte Schraube und entsorgen Sie sie.
- Verwenden Sie eine neue Schraube aus der Schraubentüte, setzen Sie die Hülse ein und befestigen Sie den Klappenhebel sicher an der Basis. (Die Öse am Klappenhebel muss nach links zeigen). Stellen Sie sicher, dass sich das Ende des Klappenhebels zwischen den Gußvorsprüngen befindet.
- Lösen Sie die beiden Schrauben, die die Klappenplatte festhalten und befestigen Sie sie in der gleichen Position an der Innenseite. Prüfen Sie, ob sich die Klappe leicht bewegen läßt.
- Bringen Sie den Hitzeschild wieder an.
- Positionieren Sie die neue Bodenplatte.
- Bringen Sie den Feuerrost in den Schienen an der hinteren Bodenplatte an.
- Öffnen Sie den Ascherost mit dem losen Handgriff. Setzen Sie den Aschenkasten ein.
- Verwenden Sie die Spitze des Handgriffs in der niedrigsten Schiene, um den Ascherost wieder in seine Position einzusetzen und setzen den Ascherost vorsichtig ab. Führen Sie den Handgriff nicht in die *Öffnung* des Feuerrosts ein.

8.0 Fehlersuche bei Betriebsstörungen

Geringer Zug

- Prüfen Sie die Länge des Schornsteins, ob sie den nationalen Auflagen und Bestimmungen entspricht. *Weitere Informationen finden Sie unter* **«2.0 Technische Daten»** *und* **«4.5 Schornstein und Abzugsrohr»**.
- *Stellen Sie sicher, dass der Mindestquerschnitt des Schornsteins den Angaben unter* **«2.0 Technische Daten »** entspricht**.**
- Stellen Sie sicher, dass der Rauchaustritt aus dem Schornstein nicht behindert wird, beispielsweise durch: Äste, Bäume usw.

Das Feuer erlischt nach kurzer Zeit

- Stellen Sie sicher, dass das Holz ausreichend trocken ist.
- Wenn im Haus Unterdruck herrscht, schalten Sie mechanische Ventilatoren ab, und öffnen Sie ein Fenster in der Nähe des Ofens.
- Sorgen Sie dafür, dass die Luftzufuhr geöffnet ist.
- Überprüfen Sie, ob die Abzugsöffnung mit Ruß verstopft ist.

Ungewöhnlich starke Rußablagerungen auf dem Sichtfenster

Leichte Rußablagerungen auf dem Sichtfenster sind unvermeidbar, die Stärke der Ablagerungen ist jedoch von folgenden Faktoren abhängig:

- Feuchtigkeit des Holzes
- Örtliche Luftzugverhältnisse
- Einstellung der Luftzufuhr

Normalerweise verbrennt der Großteil des Rußes, wenn die Luftzufuhr vollständig geöffnet ist und das Feuer mit starker Flammenbildung brennt. *Siehe auch* **«6.1 Reinigung des Sichtfensters – nützlicher Hinweis»**

9.0 Zusatzausstattung

Bodenplatte

Für den Jøtul F 100 können wir eine blauschwarz emaillierte Bodenplatte liefern.
Größe: 630 x 759 x 17 mm

Lange Beine

Wenn Sie einen höheren Kaminofen wünschen, können längere Beine angebaut werden. Höhe 215 mm

Zusätzliches Hitzeschild - Kat. Nr. 350743

Wenn der Ofen mit einem zusätzlichen Hitzeschild montiert wird, siehe **Abb. 1** für Abstände von hinten des Ofens zur Wand.

Inhoud

1.0 Wettelijke voorschriften 49

2.0 Technische gegevens..... 49

3.0 Veiligheidsmaatregelen..... 50

4.0 Installatie 50

5.0 Gebruik 52

6.0 Onderhoud 54

7.0 Groot onderhoud 55

8.0 Oorzaken van gebruiksproblemen..... 55

9.0 Optionele accessoires 55

Afb..... 56

1.0 Wettelijke voorschriften

Een haard moet in overeenstemming met de wetten en voorschriften van uw land worden geïnstalleerd.
Alle lokale bepalingen, inclusief de bepalingen die betrekking hebben op nationale en Europese normen, zullen worden nageleefd bij het installeren van het product.

Instructies voor montage, plaatsing en gebruik worden met het product meegeleverd. Voordat u dit product in gebruik neemt, moet de installatie worden goedgekeurd door een gekwalificeerde technicus.

Op het hitteschild bevindt zich een typeplaatje dat is gemaakt van hittebestendig materiaal. Op het typeplaatje staan typegegevens van het product en verwijzingen naar documentatie.

2.0 Technische gegevens

Materiaal:	gietijzer
Afwerking:	email of zwarte verf
Brandstof:	hout
Max. lengte van blokken:	40 cm
Vermogen:	2,7-7,5 kW
Rookafvoer:	boven-/achterkant
Doorsnede van de aansluiting:	
- binner:	Ø 125 mm/123 cm^2 doorsnede
- buiten:	Ø 150mm/177 cm^2 doorsnede
Gewicht (ongeveer):	97 kg
Optionele accessoires:	geëmailleerde vloerplaat,lange poten
Afmetingen van het product, afstanden:	Zie **afb. 1**

Technische gegevens volgens EN 13240

Nominaal vermogen:	5,5 kW
Gasstroom van kachelpijp:	5,0 g/sec
Aanbevolen luchtstroom van schoorsteen:	12 Pa
Efficiëntie:	78%
Koolmonoxide-uitstoot (13% O_2):	0,18%
Temperatuur van schoorsteengas:	298° C
Werkingstype:	cyclisch

3.0 Veiligheidsmaatregelen

3.1 Maatregelen voor brandpreventie

Elk gebruik van de haard kan een bepaald risico met zich meebrengen. Neem daarom de volgende instructies nauwkeurig in acht:

- Zorg dat meubels of andere brandbare materialen niet te dicht bij de haard staan.
- Laat het vuur vanzelf uitgaan. Blus het vuur nooit met water.
- De haard wordt tijdens gebruik warm en kan bij aanraking brandwonden veroorzaken.
- De as moet naar buiten worden afgevoerd of worden weggegooid op een plek waar geen brandgevaar bestaat.

3.2 Luchttoevoer

Waarschuwing!Zorg voor voldoende luchttoevoer van buiten naar de ruimte waar de haard wordt geplaatst.
Zorg dat de ventilatieopeningen in de ruimte waar de haard zich bevindt, niet zijn geblokkeerd.

Bij onvoldoende luchttoevoer kan rookgas in de kamer terechtkomen. Dit is zeer gevaarlijk. Als u rook ruikt of als u zich slaperig, misselijk of ziek voelt, kan dit er op duiden dat er rookgas in de kamer is terechtgekomen.

Gebruik geen mechanische ventilatoren in een ruimte met een haard. Deze kunnen negatieve druk veroorzaken waardoor giftige gassen in de ruimte kunnen komen.

4.0 Installatie

Controleer vóór het installeren of de haard geen transportschade heeft opgelopen.
Het product is zwaar! Zorg voor hulp bij het neerzetten en installeren van de haard.

4.1 Montage vóór plaatsing

- De haard wordt in één pakket afgeleverd en de kachelpijp, aslade en deurhendelknop moeten worden gemonteerd.
- Verwijder alle losse onderdelen wanneer u het product hebt uitgepakt. Controleer de haard op beschadigingen en ga na of de bedieningshendels functioneren.

Opmerking! De bovenplaat ligt los op de haard en wordt niet bevestigd.

Kachelpijp gemonteerd aan de achterkant

Ga als volgt te werk als de kachelpijp wordt bevestigd aan de achterkant:

1. Verwijder de bovenplaat.
2. Maak een opening voor de kachelpijp in het hitteschild aan de achterkant **(afb. 3)**.
3. Draai de twee schroeven die de rookafvoer op hun plaats houden los via de onderkant **(afb. 4A)**.
4. Draai de twee schroeven waarmee de kap voor de kachelpijp aan de achterkant wordt bevestigd los via de binnenkant. (Houd de kap vast wanneer u de laatste schroef verwijdert) **(afb. 5A).**
5. Verwissel de kap en rookafvoer van positie.
6. Leg de bovenplaat terug op zijn plaats.
7. Plaats de aslade door deze onder de deur te hangen.
8. Draai de knop op de hendel. (Plaats de witte ring tussen de hendel en de knop.)
9. Haal de pakking uit de beschermende verpakking en bevestig deze om de buitenkant van de kachelpijp.
10. Monteer de kachelpijp in de rookafvoer.

Opmerking! Het is van belang dat de verbinding volledig luchtdicht wordt afgesloten. Als er lekken zijn, functioneert de kachelpijp mogelijk niet naar behoren.

Kachelpijp gemonteerd aan de bovenkant

Ga als volgt te werk als de kachelpijp wordt bevestigd aan de bovenkant:

1. Maak de kachelpijp aan de bovenplaat vast met twee schroeven. **Afb. 4-A.**
2. Plaats de aslade door deze onder de deur te hangen.
3. Draai de knop op de hendel. (Plaats de witte ring tussen de hendel en de knop.)

4.2 Vloer

Vloer

Controleer of de vloer sterk genoeg is voor de haard. Zie **«2.0 Technische gegevens»** voor informatie over de gewichten.

Bescherming van houten vloer

De vloerplaat moet voldoen aan het volgende:
De vloerplaat moet in overeenstemming zijn met de nationale wetten en voorschriften. (Zie bouwreglementen.)

Brandbare vloeren voor de haard moeten voldoen aan het volgende:

De voorplaat moet in overeenstemming zijn met de nationale wetten en voorschriften.

4.3 Muren

Afstand tot muren van brandbaar materiaal

U kunt de haard met een niet-geïsoleerde kachelpijp gebruiken als de afstanden tot de muren van brandbare materialen in overeenstemming zijn met **afb. 1**.

Afstand tot muren beschermd door een brandmuur, zie afb. 1

De brandmuur moet voldoen aan het volgende:
De brandmuur moet ten minste **100 mm** dik zijn en van baksteen, betonsteen of licht beton zijn gemaakt. U kunt ook andere goedgekeurde materialen en constructies gebruiken, zoals Jøtul Firepanel.

4.4 Plafond

De afstand tot een brandbaar dak boven de haard moet minimaal 1200 mm zijn.

4.5 Schoorstenen en kachelpijpen

- De haard kan worden aangesloten op een schoorsteen en kachelpijp die zijn goedgekeurd voor brandstofgestookte haarden met rookgastemperaturen die zijn opgegeven in **«2.0 Technische gegevens»**.
- De doorsnede van de schoorsteen moet ten minste even groot zijn als de doorsnede van de kachelpijp. Zie **«2.0 Technische gegevens»** voor informatie voor het berekenen van de doorsnede van de schoorsteen.
- Er kunnen meerdere haarden worden aangesloten op dezelfde schoorsteen als de doorsnede van de schoorsteen groot genoeg is.
- De schoorsteen moet worden aangesloten in overeenstemming met de installatievoorschriften van de schoorsteenleverancier.
- Voordat u een opening in de schoorsteen maakt, moet de haard als proef worden geplaatst om te zorgen voor de juiste positie ten opzichte van de schoorsteen. Zie **afb. 1** voor de minimale afmetingen.
- Zorg dat de kachelpijp omhoog wijst in de richting van de schoorsteen.
- Gebruik een kachelpijpbocht met een veegluik, zodat de pijp kan worden geveegd.

Houd er rekening mee dat de aansluitingen enigszins flexibel moeten zijn om te voorkomen dat kleine verplaatsingen tijdens de installatie schade veroorzaken. **Opmerking! Een juiste en luchtdichte aansluiting is van groot belang voor het goed functioneren van de haard.**

De luchtstroom in de schoorsteen mag nooit groter zijn dan $_2$ mmVs (25 Pa) wanneer de haard in gebruik is.
Als de luchtstroom te sterk is, kunt u een luchtklep installeren en gebruiken om de luchtstroom te regelen.

Bij brand in de schoorsteen

- Sluit alle luiken en ventilatieopeningen.
- Houd de deur van de vlamkast gesloten.
- Controleer of er rook is op zolder en in de kelder.
- Bel de brandweer.
- Voordat u de haard opnieuw in gebruik neemt na een brand, moet een deskundige de haard controleren om na te gaan of deze goed werkt.

4.6 Bedieningsfuncties (afb. 2A en 2B)

Controleer altijd de bedieningsfuncties wanneer de haard op zijn plaats staat. Deze moeten gemakkelijk beweegbaar zijn en naar behoren functioneren.

De Jøtul F 100 is uitgerust met de volgende functies:
Ventilatieopening, **afb. 2A**
Stookopening, **afb. 2B**

Links: gesloten
Rechts: open

5.0 Gebruik

5.1 Brandmateriaal

Gebruik altijd goed brandhout. Dat geeft de beste resultaten en is niet schadelijk voor de haard.

5.2 Jøtuls definitie van goed brandhout

Met goed brandhout bedoelen we de bekende houtsoorten, zoals berken-, beuken- en dennenhout.

Goed brandhout moet droog zijn, dat wil zeggen dat het hout maximaal 20% water mag bevatten.
Hiervoor moet het hout uiterlijk aan het einde van de winter of vroeg in het voorjaar worden gekapt. Het hout moet zodanig worden gekapt en gestapeld dat er een goede luchtcirculatie om het hout is. De stapels moeten worden afgedekt aan de bovenkant om overmatige opname van regenwater te voorkomen. Haal de blokken hout in de herfst naar binnen voor gebruik tijdens het stookseizoen.

De hoeveelheid energie die 1 kg brandhout kan leveren, varieert niet veel. Het gewicht van dezelfde hoeveelheid droog hout verschilt daarentegen aanzienlijk van soort tot soort. Zo levert een bepaalde hoeveelheid berkenhout minder energie (kWh) op dan dezelfde hoeveelheid eikenhout, dat een hoger soortelijk gewicht heeft.

De hoeveelheid energie van 1 kg goed brandhout bedraagt ongeveer 3,8 kWh. 1 kg volledig droog brandhout (0% vocht) levert ongeveer 5 kWh op, terwijl brandhout met 60% vocht slechts 1,5 kWh per kg oplevert.

Het gebruik van vochtig hout kan de volgende gevolgen hebben:
- Vorming van roet/teer op het glas, in de haard en in de schoorsteen.
- De haard geeft minder warmte.
- Brandgevaar als gevolg van de opeenhoping van roet in de haard, kachelpijp en schoorsteen.
- Het vuur kan doven.

Zorg vooral dat u de haard nooit stookt met de volgende materialen:
- Huishoudelijk afval, plastic tassen, enzovoort.
- Geverfd of geïmpregneerd hout (zeer giftig)
- Spaanplaat of laminaat
- Drijfhout

Verbranding van deze stoffen kan schadelijk zijn voor de haard en het milieu.

Opmerking! Gebruik nooit benzine, petroleum, brandspiritus of soortgelijke brandbare vloeistoffen om het vuur aan te maken. Hierdoor kunt u letsel oplopen of kan de haard worden beschadigd.

5.3 Lengte en hoeveelheid van brandhout

Houtblokken mogen niet langer zijn dan **40 cm**. De Jøtul F 100 heeft door zijn efficiëntie een nominale capaciteit van **5,5** kW. Dit komt overeen met een verbruik van ongeveer **1,8** kg brandhout per uur.

De Jøtul F 100 is een product dat door middel van een luchtkamer voor naverbranding van eventuele giftige gassen en deeltjes zorgt. Het is belangrijk dat het systeem op de juiste wijze wordt gebruikt.

Een andere belangrijke factor voor het brandstofverbruik is dat het brandhout het juiste formaat heeft. Het brandhout moet het volgende formaat hebben:

Aanmaakhout:
Lengte: 20-40 cm
Diameter: 2-5 cm
Hoeveelheid per vuur: 6-8 stukken

Brandhout (gehakte blokken):
Lengte: 40 cm
Diameter: ongeveer 8 cm
Intervallen voor het aanvullen van het hout: Ongeveer iedere 60 minuten
Grootte van het vuur: 1,8 kg
Hoeveelheid per lading: 2 stukken

5.4 Eerste keer stoken (zie afb. 6)

- Maak het vuur aan zoals wordt beschreven onder **«5.5 Dagelijks gebruik»**.
- Laat het vuur enkele uren branden en ventileer de ruimte om alle rook en geuren te verwijderen die afkomstig zijn van het product.
- Herhaal dit een aantal keren.

Opmerking! Er komen geuren vrij wanneer u de haard de eerste keer gebruikt.

Geverfde haarden:wanneer u de haard voor het eerst gebruikt, kan irriterend gas vrijkomen, dat onaangenaam kan ruiken. Het gas is niet giftig, maar toch is het beter om de ruimte goed te ventileren. Stook het vuur flink op totdat alle sporen van het gas zijn verdwenen en er geen rook of geuren meer zijn waar te nemen.
Geëmailleerde haarden: de eerste paar keren dat de haard wordt gebruikt, kan condensatievorming op de haard plaatsvinden. Veeg dit weg om vlekken op de haard te voorkomen als het oppervlak warm wordt.

5.5 Dagelijks gebruik

Het product is bedoeld voor cyclische verbranding. Onder cyclische verbranding wordt normaal gebruik van een haard verstaan. Dit houdt in dat elk stuk hout moet worden opgebrand tot er alleen nog gloeiende as over is voor er een nieuw stuk in de haard wordt gelegd.

Aansteken

- Maak de ventilatieopeningen open door deze naar rechts te schuiven **(afb. 2A + 2B).**
- Leg twee middelgrote blokken hout aan weerszijden van de grondplaat.
- Schuif enkele proppen krantenpapier (of berkenschors) tussen de blokken, leg er enkele aanmaakhoutjes kriskras bovenop en steek het papier aan. Maak de blokken stapsgewijs groter. **Zie afb. 6.**
- Laat de deur op een kier staan, totdat het hout brandt. Sluit de deur en de stookopening als u ziet dat het hout goed brandt.
- Controleer of er naverbranding (secundaire verbranding) plaatsvindt. Er branden dan gele vlammen onder de keerplaat.
- Stel vervolgens de verbranding in op het gewenste warmteniveau door de ventilatieopening aan te passen **(afb. 2-B)**. (Gebruik een handschoen wanneer de hendel bijvoorbeeld warm is.)

De nominale warmteafgifte wordt bereikt wanneer de ventilatieopening ongeveer 75% is geopend (afb. 2A).

5.6 Brandhout toevoegen

1. Wacht tot het vuur smeult voordat u meer brandhout toevoegt. Zet de deur op een kier, zodat de negatieve druk kan stabiliseren voordat u de deur volledig opent.
2. Voeg hout toe en laat de ventilatieopeningen enige minuten volledig openstaan totdat het hout vlam heeft gevat.
3. De **ventilatieopening (afb. 2A)** hoeft niet meer volledig open te staan wanneer het hout goed brandt. Controleer of er naverbranding (secundaire verbranding) plaatsvindt.

Opmerking! Waarschuwing voor oververhitting: voorkom te allen tijde dat de haard oververhit raakt.
Oververhitting treedt op als de haard te veel brandhout bevat en/of de ventilatieopening volledig open is. Als de haard ergens rood gloeit, betekent dit dat deze oververhit is. Als dit gebeurt, dient u de ventilatieopening onmiddellijk te sluiten.

Neem contact op met een deskundige als u vermoedt dat de luchttoevoer via de schoorsteen overmatig of onvoldoende is. Zie ook **«2.0 Technische gegevens»** *en* **«4.5 Schoorsteen en kachelpijp»** *voor informatie.*

- Wanneer de schoorsteen vlam vat of wanneer dat dreigt te gebeuren, moeten de openingen en de keerklep van de haard worden gesloten.
- Bel zo nodig de brandweer om het vuur te blussen.
- Na brand in de schoorsteen moet de schoorsteen altijd worden gecontroleerd door een schoorsteenveger.

5.7 De haard tijdens de overgang van winter naar lente gebruiken, negatieve druk bij rookafvoer of ventilatie bij moeilijke windomstandigheden

Tijdens een overgangsperiode met plotselinge temperatuursschommelingen kan er sprake zijn van negatieve druk bij rookafvoer of ventilatie onder moeilijke windomstandigheden, waardoor storingen in de trek in de schoorsteen kunnen optreden die ervoor zorgen dat de rookgassen niet naar buiten worden afgevoerd.
Gebruik dan minder brandhout of zet de luchtroosters verder open zodat het hout schoner en sneller opbrandt. Op deze manier blijft de trek in de schoorsteen gehandhaafd.
Om ophoping van as te voorkomen, moet de as vaker dan normaal worden verwijderd. Zie **«6.2 De as verwijderen»**.

6.0 Onderhoud

6.1 Het glas reinigen

De Jøtul F 100 is uitgerust met een ventilatieopening voor het glas. Lucht wordt aangezogen door de luchttoevoer boven de haard en stroomt langs de binnenkant van het glas naar beneden.

Toch zal zich altijd wel roet op het glas ophopen. De hoeveelheid is afhankelijk van de luchtstroom ter plaatse en de stand van de ventilatieopening. De roetlaag wordt gewoonlijk grotendeels weggebrand wanneer de ventilatieopening helemaal open staat en de haard flink brandt.

Goed advies! Maak voor een gewone schoonmaakbeurt een papieren handdoek vochtig met warm water en voeg er wat as uit de stookplaats aan toe. Wrijf met het papier over het glas en neem het glas daarna af met schoon water. Laat het glas goed drogen. Wanneer het glas grondig moet worden gereinigd, adviseren wij om glasreiniger te gebruiken (volg de instructies op de verpakking).

6.2 De as verwijderen (afb. 7)

- Open het asrooster.
- Verwijder de aslade.
- Zet het asrooster voorzichtig neer.
- Laat zo mogelijk altijd een laagje as als beschermlaag op de bodem van de haard liggen.

Zie voor informatie over het omgaan met as ook de beschrijving onder: **«3.0 Veiligheidsmaatregelen».**

6.3 Reinigen en roet verwijderen

Tijdens gebruik kan zich roet afzetten op de binnenwanden van de haard. Roet werkt isolerend en kan daardoor de warmteafgifte van de haard verminderen. Als er zich te veel roet ophoopt, kunt u deze met de roetverwijderaar eenvoudig verwijderen.
Als u wilt voorkomen dat zich roet of condenswater ophoopt in de haard, moet u regelmatig flink stoken om de gevormde laag te verwijderen. Een jaarlijkse schoonmaakbeurt is nodig voor een optimale warmteafgifte van het product. U kunt dit bijvoorbeeld doen als de schoorsteen en de kachelpijp worden geveegd.

6.4 Kachelpijpen naar de schoorsteen vegen

Verwijder bij een kachelpijp aan de achterkant de bovenplaat en veeg de pijp via de opening schoon.
Bij een kachelpijp aan de bovenkant kan de haard worden geveegd via het veegluik van de kachelpijp. In andere gevallen moet de keerplaat worden verwijderd door deze naar voren en enigszins naar een zijkant te trekken en vervolgens naar beneden te kantelen. Laat de keerplaat liggen op de onderplaat totdat het reinigen is voltooid.

6.5 De haard inspecteren

Jøtul raadt u aan om na het reinigen/vegen zelf een grondige inspectie van de haard uit te voeren. Controleer alle zichtbare oppervlakken op scheuren.
Controleer ook of de deur- en glasafdichtingen luchtdicht afsluiten en of de pakkingen van de deur en de bovenplaat nog op hun plaats zitten. Pakkingen die sporen van slijtage of vervorming vertonen, moeten worden vervangen.
Maak de pakkingsgroeven grondig schoon, breng keramische lijm aan (te verkrijgen bij uw Jøtul-dealer) en druk de pakking goed in de groef. De lijm heeft een korte droogtijd.

6.6 De buitenkant onderhouden

Bij **haarden met een laklaag** kan na een paar jaar verkleuring optreden. Voordat u een nieuwe laag Jøtul-haardverf aanbrengt, moet u het oppervlak reinigen en alle losse deeltjes wegvegen.
Geëmailleerde haarden moet u alleen met een schone, droge doek afnemen. Gebruik geen zeep of water. Eventuele vlekken kunt u met een vloeibaar reinigingsmiddel verwijderen (zoals een ovenreiniger).

7.0 Groot onderhoud

Waarschuwing! Het is niet toegestaan dit product zonder toestemming te wijzigen.
Gebruik alleen originele reserveonderdelen.

7.1 De keerplaat - bodem binnenkant - branderplaten vervangen

- Verwijder het asrooster.
- Trek de keerplaat die op de branderplaten ligt, naar voren en opzij en kantel deze vervolgens omlaag en via de deur uit de haard. *(Als de haard een kachelpijp aan de achterkant heeft, kan de bovenplaat worden opgetild en de keerplaat via de bovenkant worden verwijderd.)*
- Til de binnenste bodemplaat op en kantel deze uit de haard.
- Verwijder de branderplaten.

Volg dezelfde procedure bij de installatie, maar in omgekeerde volgorde.

8.0 Oorzaken van gebruiksproblemen

Slechte luchttoevoer

- Controleer de lengte van de schoorsteen en ga na of deze in overeenstemming is met nationale wetten en voorschriften. *Zie ook* **«2.0 Technische gegevens»** *en* **«4.5 Schoorsteen en kachelpijp»** *voor informatie.*
- *Controleer of de minimale doorsnede van de schoorsteen in overeenstemming is met* **«2.0 Technische gegevens»**
- Controleer of er geen objecten de afvoer van gassen belemmeren: bijvoorbeeld takken of bomen, enzovoort.

Het vuur gaat na enige tijd uit

- Controleer of het brandhout droog genoeg is.
- Controleer of er negatieve druk in de woning is, sluit mechanische ventilatiesystemen en open een raam dicht bij de haard.
- Controleer of de ventilatieopening is geopend.
- Controleer of de kachelpijp niet verstopt is met roet.

Als er zich een ongebruikelijke hoeveelheid roet ophoopt op het glas

Er zal zich altijd roet ophopen op het glas, maar de hoeveelheid is afhankelijk van:

- De vochtigheid van het brandmateriaal
- De luchtstroom ter plaatse.
- De instelling van de ventilatieopening

De roetlaag wordt gewoonlijk grotendeels weggebrand wanneer de ventilatieopening helemaal open staat en de haard flink brandt. *Zie ook* **«6.1 Het glas reinigen - goed advies»**

9.0 Optionele accessoires

Vloerplaat

Een emaillen vloerplaat is leverbaar voor uw Jøtul F 100 in blauwzwart email.
Afmetingen: 630 x 759 x 17 mm.

Lange poten

Als u een hogere haard wilt hebben, kan deze worden geïnstalleerd op langere poten. Hoogte 215 mm.

Extra hitte schild

Als het product is voorzien van het extra hitte schild, zie **fig.1** voor de afstand van de muur tot de haard.

Fig. 1

Jøtul F 100

Produkt
Product

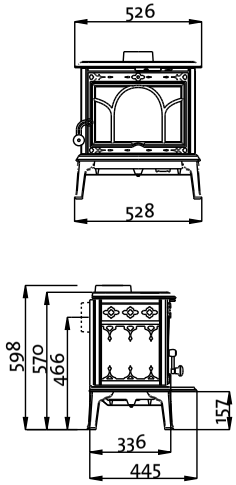

Min. mål gulvplate / measure floorplate
X / Y= Acc. to national regulatives and regulations.

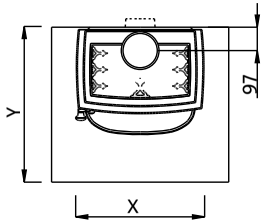

Min.avstand til brennbar vegg.
Min. distance to combustible wall.

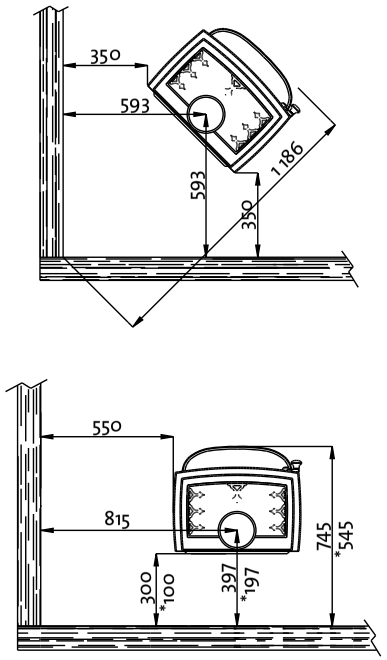

* With insulated flue outlet and extra rear heat shield

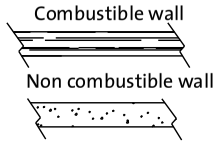

Min.avstand til brennbar vegg beskyttet av brannmur
Min. distance to combustible wall protected by firewall

Innfelt / integrated

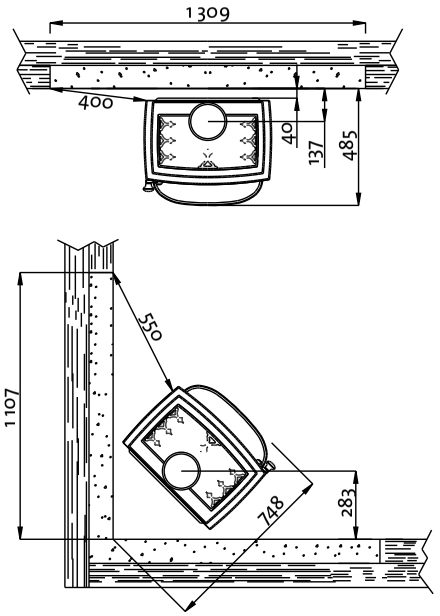

Utenpåliggende / external

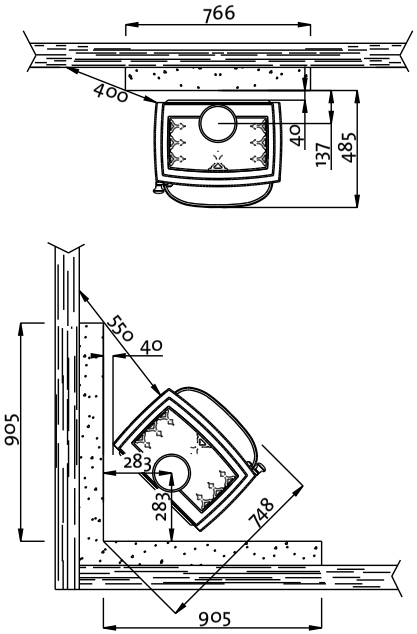

Målene gjelder ubehandlede produkter. Etter lakkering eller emaljering kan målene variere noe.
Dimensions refer to untreated products. After painting or enamelling dimensions may have small divergences.

4-3846-P07

Fig. 2

Fig. 5

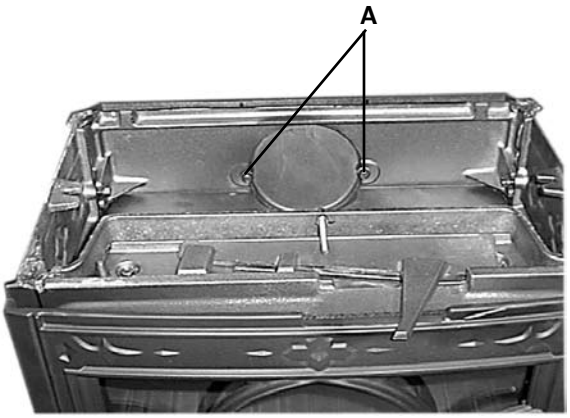

Fig. 4

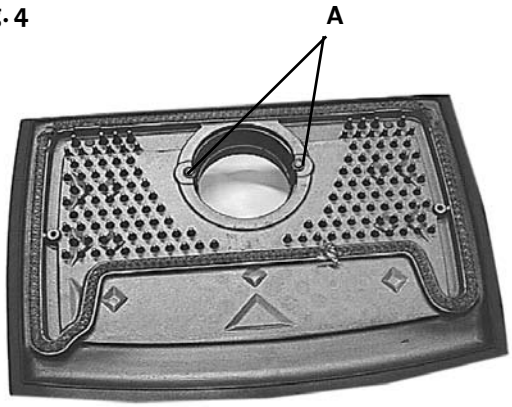

Fig. 6

Fig. 3

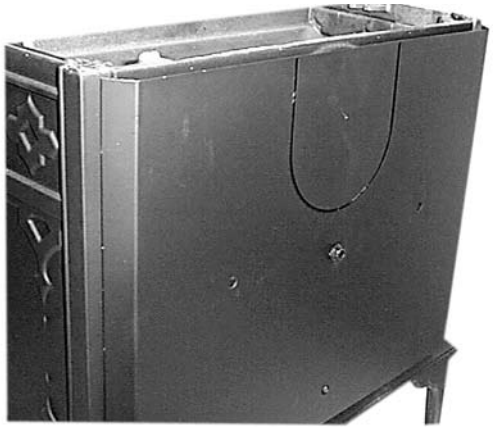

Fig. 7

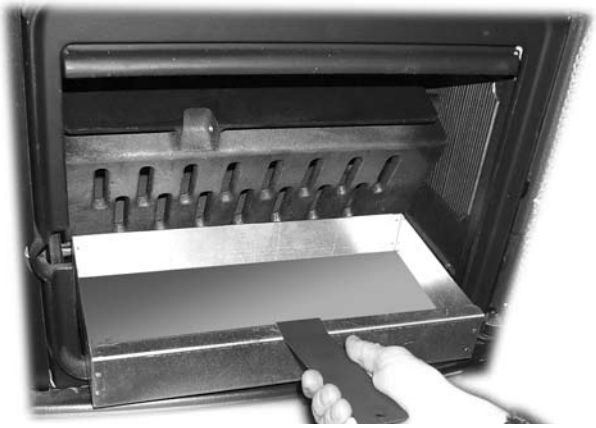

Cat.no 129980
Draw.no. 4-3849-P07
Jøtul AS, April 2006

Jøtul arbeider kontinuerlig for om mulig å forbedre sine produkter, og vi forbeholder oss retten til å endre spesifikasjoner, farger og utstyr uten nærmere kunngjøring.

Jøtul bemüht sich ständig um die Verbesserung seiner Produkte, deshalb können Spezifikationen, Farben und Zubehör von den Abbildungen und den Beschreibungen in der Broschüre abweichen.

Jøtul pursue a policy of constant product development. Products supplied may therefore differ in specification, colour and type of accessories from those illustrated and described in the brochure.

Jøtul vise sans cesse à améliorer ses produits. C'est pourquoi, il se réserve le droit de modifier les specifications, couleurs et équipements sans avis prélable.

Kvalitet
Jøtul AS arbeider etter et kvalitetssikringssystem basert på NS-EN ISO 9001 for utvikling, produksjon og salg av ildsteder. Vår kvalitetspolitikk skal gi kundene den trygghet og kvalitetsopplevelse som Jøtul har stått for siden bedriftens historie startet i 1853.

Qualität
Jøtul AS hat ein Qualitätssicherungssystem, das sich bei Entwicklung, Produktion und Verkauf von Öfen und Kaminen nach NS-EN ISO 9001 richtet. Diese Qualitätspolitik vermittelt unseren Kunden ein Gefühl von Sicherheit und Qualität, für das Jøtul mit seiner langjährigen Erfahrung seit der Firmengründung im Jahre 1853 steht.

Quality
Jøtul AS has a quality system that conforms to NS-EN ISO 9001 for product development, manufacturing, and distribution of stoves and fireplaces. This policy gives our customers quality and safety piece of mind as a result of Jøtul's vast experience dating back to when the company first started in 1853.

Qualité
Le système de contrôle de la qualité de Jøtul AS est conforme à la norme NS-EN ISO 9001 relative à la conception, à la fabrication et à la distribution de poêles, foyers et inserts. Cette politique nous permet d'offrir à nos clients une qualité et une sécurité reposant sur la vaste expérience accumulée par Jøtul depuis sa création en 1853.

Dette ildstedet er kontrollert av:
Dieses Produkt ist geprüft von:
This product has been controlled by:
Ce produit a été contrôlé par:

Date: _____ Sign: _____

Jøtul AS,
P.o. box 1411
N-1602 Fredrikstad,
Norway